

Social- og Indenrigsministeriet
Att: Specialkonsulent Helle Fich Pedersen
Sagsnr. 2019-5302
Doknr. 142378

København d. 11.11.19

Høringssvar over udkast til vejledning om botilbud mv. til voksne

SAND- De hjemløses Landsorganisation skal hermed takke for det fremsendte høringsmateriale.

SAND nævner indledningsvis, at det er en omfattende vejledning, hvor mange af vejledningens afsnit skal ses i sammenhæng med hinanden. Vi svarer på essensen af vejledningen uden stillingtagen til detaljerne i de enkelte afsnit.

Det glæder SAND, at man tydeligt kan læse i vejledningen, at kommunerne har både redskaberne og bygningsmassen, til at visitere sårbare unge til tryk havn, som beskrevet i de indledende kapitler i udkastet til vejledningen.

Tydelig vejledning er retnings- og handlingsanvisende, for alle aktørers indsatser.

Som beskrevet i kapitlerne omkring almene ældre boliger, almene plejeboliger samt almene bofællesskaber, er den sociale indsats på voksenområdet altafgørende for en god sammenhængende social indsats på tværs af aktører.

SAND frygter dog, at unge med betydelige og varige psykiske eller fysiske funktionsnedsættelser, der får støtte via ovennævnte kapitler, ikke modtager samme omfattende og kvalificerede socialpædagogiske støtte som på traditionelle bosteder jf. SEL § 108. Vi har gennem flere år set en stigende tendens til at kommunerne fravælger at oprette § 108 tilbud til trods for et stort behov for pladserne og i stedet spiser målgruppen af med fagligt ringere tilbud med en lavere grad af tilsyn.

De Sociale tilsyn fører opsyn med plejeboligerne mv. til udsatte unge, og man må derfor antage, at tilsynet hjemles i Socialtilsynsbekendtgørelsen, hvilket indbefatter at "kvalitetsmodellen" derved holdes i hu. Men det står ikke lysende klart beskrevet i vejledningen!

I tilfælde af fraflytning, udsmidning eller viderevisitering fra plejeboligerne mv. til andet tilbud eller bolig er det SANDs klare holdning, at De sociale tilsyn ligeledes bør kvalitetssikre denne del af området, og lade det indgå i tilsynsrapporten.

Startboliger til unge er relevante at nævne i samme forbindelse. SAND er bekendt med, at det er kommunerne, der fører tilsyn med startboliger, samt at det er bygningsejerne, der leverer boligstøtte. Det samme gælder inklusionsboliger. Det står også tydeligt beskrevet, at boligstøtten fra den sociale vicevært, ikke kan erstatte bistand efter Serviceloven.

Derfor finder SAND det beklageligt, at det i vejledningen står beskrevet, at kommunen i en vis forstand fører opsyn med sig selv.

SAND er naturligvis fortrøstningsfulde omkring at kommunerne yder den nødvendige bistand til de unge mennesker, samt at de sociale viceværter yder en god socialfaglig indsats!

Men vi anbefaler på det kraftigste, at de Sociale tilsyn varetager det uvildige tilsyn med kommunernes ydelser efter Serviceloven. Derved sikres de unges rettigheder bedst muligt.

Angående Afsnit III omkring botilbud efter Servicelovens kapitel 20 finder SAND det værd at nævne:

Det bør være tydeligt beskrevet, at kommunerne altid bør orientere borgere, mundtligt såvel som skriftligt om deres muligheder inden for fritvalsreglerne i overgange fra botilbud inden for Serviceloven. Herunder tilbud efter Serviceloven § 110 § 108 samt § 108 a.

I de tilfælde kommunerne ved, at de ikke kan overholde deres forsyningsforpligtelse, bør borgerens rettigheder altid blive skriftligt formidlet.

Hvis borgeren vurderes "ikke digitalt parat" bør kommunerne altid være sin udvidede vejledningsforpligtelse bevidst. Borgerne skal efter bedste evne, altid være bevidst om deres mulighed for at få et tilbud i en anden kommune. Hvilket SAND betvivler, er nuværende praksis hos enkelte kommuner!

At forsorgshjem jf. § 110 i Serviceloven ALTID bør tilbyde en skriftelig begrundelse for henvisning samt bortvisning fra tilbuddet.

At forstandere på landets forsorgshjem, sikrer, at beboerne vejledes om muligheden for at dispensere for 4 ugers klagefrist, såfremt man måtte have særlige grunde til at overskride klagefristen.

At det bør præciseres i vejledningen, at forsorgshjem er forpligtede til at efterleve samme forvaltningsmæssige regler som kommunerne følger.
Derved bør muligheden for at få "opsættende virkning" og sin udsmidning behandlet hos Ankestyrelsen blive videreformidlet både skrifteligt og mundtligt.

At en plakat/infoskærm løbende holder borgere ajour inden for deres rettigheder. Derved tages der altid forbehold for beboernes sammensatte problemstillinger i retssikkerhedens tegn.

Det er SAND magtpålggende at nævne husvilde problematikken som beskrevet i vejledningens kapitel 13 omkring husvilde jf. Servicelovens § 80.

Mange husvilde forbliver ikke husvilde. De udvikler i mange tilfælde nedsat psykisk funktionsdygtighed og bliver på tragisk vis i målgruppen for servicelovens § 110 efter en relativ kort periode. I Vejledningen beskrives, at borgere der er tilmeldt en c/o adresse ikke umiddelbart er omfattet af bestemmelsen. Umiddelbart. Et interessant ordvalg!

I SANDs optik bør det dække over borgere med sammensatte og komplekse problemstillinger og derved bør kommunerne, forinden en indsats efter Servicelovens § 80 sikre sig at borgernes behov for en indsats efter Servicelovens § 81 er overholdt. Kommunerne kunne f.eks. tilbyde at udarbejde en Social handleplan jf. SEL §141 for derved at være forvisset om at de har overholdt officialprincippet.

Det er glædeligt, at der i "Vejledning om botilbud mv. til voksne" findes mange juridiske muligheder for kommunerne til at efterleve deres forsyningsforpligtelse i et samspil med boligorganisationerne. Derudover finder SAND det prisværdigt, at vejledningen tydeligt beskriver borgernes mulighed for tilbud i andre kommuner, hvis forsyningsforpligtelsen i handle- og betalingskommunen ikke kan opretholdes.

Tilbuddenes og fagpersoners indsats, upåagtet af lovgivning, bør altid sikres et uvildigt tilsyn og man bør altid tage hensyn til borgernes kompetencer og ressourcer i forbindelse med klageret.

Venlig hilsen

SAND- De hjemløses Landsorganisation
Udviklingskonsulent/Socialrådgiver

René Nielsen

SAND..
De hjemløses landsorganisation

GADEJURISTEN

N/G • Værnedamsvej 7A, 1.. • DK-1819 Frederiksberg C • SE nr. 25 04 84 82 • Tlf. 33 31 00 75 • Fax 33 31 00 78 • www.gadejuristen.dk

Høringssvar

Gadejuristen takker for muligheden for at afgive høringssvar vedr. udkast til vejledning om botilbud mv. til voksne.

Gadejuristen vil benytte lejligheden til at gøre opmærksom på en række problemer med kommunernes praksis i botilbudssager, som Gadejuristen oplever i arbejdet med at hjælpe nogle af de mest udsatte borgere med oftest meget komplekse udfordringer.

Gadejuristen oplever, at mange kommuner er meget tilbageholdende med at bevillige botilbud. Dette er desværre også tilfældet for Gadejuristens målgruppe.

Botilbud eller socialpædagogisk støtte

Selv for personer med svære sociale problemer og voldsomme diagnoser, hvor man reelt kan frygte for deres liv, hvis de ikke får den rette hjælp, oplever Gadejuristen, at kommuner afviser at bevillige botilbud med henvisning til, at f.eks. socialpædagogisk støtte i egen bolig endnu ikke er afprøvet – også overfor hjemløse borgere.

Gadejuristen har forståelse for, at man i kommunerne ikke vil i igangsætte mere omfattende indsatser end hvad nødvendigt er, men vi oplever i flere sager, at det er direkte uforsvarligt at vælge egenbolig-løsninger.

Gadejuristen vil derfor anbefale, at det tilføjes til afsnit 113, at kommunen ikke kan begrunde et afslag på botilbud med, at andre mindre omfattende indsatser ikke er afprøvet endnu. På den måde vil vejledningen også være i overensstemmelse med praksis ift. stofbehandling ved døgnophold SL § 101, jf. § 107, stk. 2, nr. 2., hvorefter afslag på døgnbehandling ikke alene kan begrundes med, at ambulante behandling ikke er afprøvet.

Kommunernes egne støtteordninger

En relateret problemstilling er kommunernes anvendelse af botilbudslignende ordninger, som ex ACT og CTI. Disse tilbud kan være rigtig gode, men ventelisterne stiger og hjemløse udesovere står på listerne i rigtig lang tid, mens deres situation forværres på gaden. Hvis ens situation forværres til det punkt, hvor kommunen vurderer, at man er blevet for dårligt og skal have et andet tilbud, skal man igen igennem visitation og på ny opskrives på en ny liste.

I en konkret sag, har en af Gadejuristens klienter indtil videre ventet på en bolig i 2 år efter først at være opskrevet til en skæv bolig og derefter en ACT-bolig i Københavns kommune. Manden ville uden tvivl samtidig være målgruppen til et botilbud efter Servicelovens § 108, men har et ønske, om en mere selvstændig boform. I mellemtiden

har han boet på gaden afbrudt af en lang række indlæggelser på både psykiatrisk og somatiske afdelinger.

Gadejuristen anbefaler derfor, at det indgår i vejledningen, at kommunerne ved vurderingen af, hvilket tilbud borgeren skal have, skal sikres, at man reelt kan tilbyde boligen umiddelbart efter den bevilliges. Ellers er det ikke et tilbud, men i praksis et afslag på hjælp.

Sagsbehandlingstid

Gadejuristen anerkender, at man ikke skal lave en mere omfattende og omkostningstung indsats end borgerens behov fordrer, men kommunen bør sikre, at den billigere indsats også i praksis leveres meget hurtigere, end det er tilfældet i dag.

Helt generelt oplever Gadejuristen en meget langstrakt sagsbehandlingstid i ansøgninger om hhv. midlertidige og længerevarende botilbud, samt tilbud om skæv bolig og diverse boligordninger med støtte, herunder CTI, ACT og lign.

Ofte er ansøgningstidspunktet angivet som den dag en ansøgning er behandlet i et visitationsudvalg, hvilket får de kommunale statistikker til at se gode ud, men bagved en sådan ansøgning ligger ofte en meget lang visitationsproces med diverse sagsbehandlere og ansøgninger der er sendt mellem forskellige visitationsudvalg.

For den gruppe borgere, som har behov for et ophold i skærmet regi med massiv støtte til daglige funktioner, er behovet i sagens natur akut og for en lang række borgere hvor det ikke er akut ved ansøgningstidspunktet, men dog yderst nødvendigt med rette hjælp ved ansøgningstidspunktet, ser vi at sagerne trækkes meget langt ud, og at de ender med at være akutte.

Forvaltningskampe

Gadejuristen oplever i stigende grad i Københavns kommune, at den lange sagsbehandlingstid skyldes, at forvaltningerne ikke kan blive enige om hvilken forvaltningen, som skal bevillige botilbuddet.

Gadejuristen har nu en håndfuld borgere, hvis ansøgninger om botilbud cirkulerer mellem de forskellige forvaltninger i Københavns kommune uden at nogen reelt tager ansvar for at finde løsninger. Gadejuristen har forsøgt at rette henvendelse til Borgerrådgiveren og klage til Ankestyrelsen, men disse har tendens til blot at bede forvaltningerne finde en løsning, uden at det reelt sker efterfølgende. I to konkrete sager har vi særligt udsatte borgere, der konstaterbart er i målgruppen for § 108, hvis liv vi aktuelt og konkret frygter for, der nu har ventet på botilbud i mere end et år, ikke på grund af ventelister, men fordi forvaltninger ikke kan blive enige om, hvem der skal træffe afgørelse om botilbud.

Passende tilbud

For den gruppe som Gadejuristen servicerer, er der reelt meget få botilbud, som ønsker at rumme dem. Særligt botilbud i sundhedsforvaltningen, f.eks. somatiske plejeboliger, omsorg- og genoptræningsstilbud mv. er generelt afvisende overfor personer med stofbrug eller -erfaring, uagtet at de opfylder de materielle kriterier for at modtage hjælpen.

Resultatet af denne tilbageholdenhed med at inkludere dem med det oftest allerstørste hjælpebehov er, at borgere med komplekse sundhedsfaglige problemstillinger henvises til tilbud i socialforvaltningens regi – tilbud som ikke nødvendigvis har de rette kompetencer til at dække borgerens behov, og hvor deres situation forværres.

Gadejuristen bemærker i øvrigt, at Ankestyrelsen hjemviser uforholdsmæssigt mange botilbudssager til fornyet behandling i kommunerne. I nogle kvartaler er det i Københavns kommune over halvdelen af alle sager vedr. §§ 107 og 108 der er hjemvist til kommunerne og taget i betragtning, at der er tale om botilbud til nogle af de mest udsatte mennesker i vores samfund, må det formodes, at der er en del, der ikke magter/evner at klage. Gadejuristen anbefaler derfor, at der igangsættes en praksisundersøgelse af området i Ankestyrelsen.

Gadejuristen

Maja Løvbjerg Hansen

Værnedamsvej 7 A
1819 Frederiksberg C
Email: mlh@gadejuristen.dk
Telefon: 26 23 59 96

Silkeborg, den 11. november 2019

Vores ref.: 18-0165 / ubj

Deres ref.:

Høringssvar til Social- og Indenrigsministeriets udkast til vejledning om botilbud mv. til voksne

Blå Kors Danmark er undrende over for, at organisationen ikke indgår på høringslister til udkastet for vejledningen. Vi vil venligst henlede opmærksomheden på, at Blå Kors Danmark i høj grad arbejder med relevante målgrupper, herunder folk med misbrug og særlige sociale problemer indenfor voksenområdet. Aktuelt har vi da også over 200 døgnpladser indenfor voksenområdet.

Blå Kors Danmark har derfor læst udkastet med stor interesse og tillader sig at komme med nedennævnte høringssvar:

Overordnet tilslutter Blå Kors Danmark sig revideret vejledning på voksenområdet med følgende kommentarer:

Serviceoven §107

Blå Kors tilslutter sig, at kommunalbestyrelsen ikke skal kunne fastsætte et beløb til egenbetaling, før beboeren har et indtægtsgrundlag.

112. nr. 3. Blå Kors anbefaler, at der skrives 'alkohol- og/eller stofmisbrug' i stedet for 'stofmisbrug', som det ellers er anført i udkastet.

Serviceoven §108

For personer i bolig i henhold til Servicelovens §108 fremgår det af Lejerrettighedsbekendtgørelsen §6, at opsigelse forudsætter, at beboeren misligholder sin betaling for boligudgifter.

Da boliger i henhold til §108 typisk er placeret sammen med §107, har de institutionslignende forhold, således som det ofte er i Blå Kors botilbud til voksne med langvarige misbrugsproblemer. Dette giver rammer for at opbygge fællesskab mellem beboerne, herunder holde sig ude af misbrug. Beboerne vil således påvirke hinandens adfærd og trivsel.

Når borgere, som er berettiget til en paragraf 108-plads, søger at få plads på et Blå Kors-botilbud, så er det særdeles ofte for netop at sikre sig et rusfrit sted. Det

er derfor dybt problematisk, hvis ikke vejledningen understøtter denne ønskede støtte til disse udsatte borgere.

Såfremt en beboer i henhold til Lejerettighedslovens § 6 ikke kan opsiges fra lejemålet selv ved alvorlig misbrugsadfærd, voldsom misrøgt af bolig eller stærk krænkende adfærd eller anden destruktivitet, vil dette kunne få alvorlige konsekvenser for medbeboere, som ligeledes har særlige udfordringer, som forudsætning for boligbevilling i henhold til Servicelovens §108.

Blå Kors Danmark finder det uheldigt, at en borger kan fastholde sin bolig trods massivt misbrug, psykiatrisk afvigende adfærd, medicinafvisning og eventuel anden destruktiv adfærd, som har alvorlig påvirkning på medbeboere, som herved kan medrives i misbrugstilbagefald eller andet. Samtidig kan risiko for at miste bolig ved destruktiv eller selvdestruktiv handling være en motivationsfaktor til at fortsætte en stabil hverdag og fastholde recovery-processen.

I stedet bør der være bestemmelser i forbindelse med §108, der sikrer en korrekt revisitering af borgere, der måtte ændre opfattelse i forhold til rusmiddelfrihed.

Serviceoven §110

Blå Kors Danmark sætter pris på vejledningens uddybende gennemgang af reglerne for betaling for kost, ikke mindst afsnittet om forskellen på ”kan” og ”skal”, som giver mulighed for at tilpasse tilbuddet til de lokale forudsætninger.

Der har været eksempler på kommuner, der har nægtet at betale for ophold, medmindre kostudgiften blev pålagt borgeren. Det er vores håb, at kommunerne vil respektere vejledningens tydelige beskrivelse af tilbuddets muligheder for at indarbejde (dele af) udgifterne til kost.

Samtidig skal Blå Kors Danmark endvidere anbefale, at tilbudsportalen ændres, så det er tydeligt, hvad borgeren selv betaler på de enkelte bosteder. Med virkning fra budget 2020 har tilbudsportalen anmodet om, at borgerens kostbetaling indregnes i den pladspris, der lægges på tilbudsportalen. Dette er hjælpsomt i benchmarking men uhensigtsmæssig for såvel henvisende myndigheder som borgere, der skal tage stilling, hvad et foreslået tilbud indbefatter.

Blå Kors Danmark tilslutter sig synspunktet om, at traditionelle forsorgshjem, som udgangspunkt ikke er for unge; derimod kan der være brug for anden mere intensiv støttende behov, ofte over kortere tid, for at hjælpe den unge til forandring af livsførelsen og dermed ud af hjemløsheden. Det er derfor glædeligt, at udkastet fremhæver en skelnen mellem voksne i det hele taget og unge. Blå Kors Danmark kan dog undre sig over, at med 'unge' menes op til 24 år og ikke 29 år, som i andre sammenhæng er skelsættende f.eks. i forbindelse med kontanthjælp.

Blå Kors kan foreslå, at der i vejledningen åbnes mulighed for undtagelser: En ung kan bo på et almindeligt forsorgshjem, såfremt hjemkommunen i samarbejde med et forsorgshjem konkret vurderer, at dette ophold anses for at være rette indsats mod hjemløshed og andre sociale problemer. Der kan eksempelvis være særlige botilbud for unge, som kan være et relevant tilbud i en kortere periode.

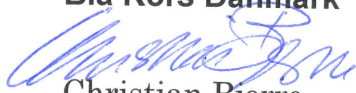
190. Blå Kors Danmark tilslutter sig en præcisering om, at opholdsplanen klart skal indgå i handleplanen. Herved retningsgives, hvordan botilbuddet skal være en tydelig overensstemmende del af den kommunale indsats som fremhævet i Housing First strategien.

191. Beboerinddragelse understøtter recovery-tænkningen. Der er tale om en oplagt mulighed for ytring, der skal tages alvorlig. Derudover styrkes beboerne i empowerment, når de gennem fællesskab kan være med til at skabe god forandring til gavn for aktuelle og kommende beboere.

193. Fremhævelse af efterforsorg anses hos Blå Kors Danmark for at være særlig vigtig set i forhold til Housing First strategien herunder borgerens recovery-proces. Det vil være oplagt, som formuleret, at efterforsorgen aftales i forbindelse med handleplanen og hermed i samarbejde med beboerens hjemkommune.

Med venlig hilsen

Blå Kors Danmark

Christian Bjerre
Generalsekretær

Sammenslutningen af boformer
for hjemløse i Danmark

8. november 2019

Social- og Indenrigsministeriet
Sagsnr. 2019-5302, dok. Nr. 142378

Høringssvar på vejledning om botilbud mv. til voksne

Følgende høringssvar har først nogle generelle betragtninger og anbefalinger og derefter nogle konkrete anbefalinger.

Generelt

I afsnittet vedr. kvindekrisecentre og SLs § 109 fremhæves to forhold, der ikke omtales eksplicit i afsnittet omkring § 110 boformer.

Pkt. 181

Her står: *"at kommunalbestyrelsen skal informere om de værdier og normer, som indsatsen i kvindekrisecentre bygger på. Nøgleord kan være social og evt. kulturel integration, helhedsorienteret indsats, tilpasning til den enkeltes særlige behov, lighed, os selv og ligeværd"*.

Der findes ikke et tilsvarende afsnit i vejledningen gældende for § 110 boformer.

Det anbefales at formulere noget tilsvarende for § 110 boformer, idet § 110 som helhed er præget af netop meget forskellige værdier, hvorfor det er særligt aktuelt, at en kommunalbestyrelse tager både stilling til, og meddeler, hvilke værdigrundlag § 110 boformerne skal drives på.

For § 109 boformerne, altså kvindekrisecentrene, gøres det gældende, at der skal være formulerede kvalitetsstandarder efter en bestemt struktur. For § 110 boformerne, fremhæves det i vejledningen, at boformerne skal tilpasse sig en skiftende og varierende målgruppe i takt med samfundets udvikling (idet der er sammenhæng mellem samfundets udvikling og udviklingen af hjemløshed kvalitativt og kvantitativt), og idet boformerne skal stille op med beredskab ift. at håndtere særligt vanskeligt socialt stillede borgere. Det anbefales der, at der, i lighed med § 109, skal være kvalitetsstandarder for § 110.

For SBH er det svært at finde et sagligt grundlag for denne forskel på driften af § 109 og § 110 boformer.

Konkret

Pkt. 185

I afsnit 2 beskrives det, at der til stadighed opstår nye behov som følge af udviklingen i samfundet og ændringer af systemer, der har betydning for indsatsen. *"Over tid kommer nye brugergrupper til, og tilbuddene skal derfor tilpasses brugernes behov lige som tilbuddene skal være rummelige og fleksible"*.

På denne baggrund er det SBH's anbefaling, at der skrives i vejledningen, at der skal ske en form for landsdækkende koordination af tilbuddene, så der er sikkerhed for, at alle hjemløse borgere, uanset problemstilling kan tilbydes en plads indenfor en rimelige geografisk afstand. Motivationen er, at hvis den enkelte boform selv kan definere og afgrænse målgruppe, kan der være hjemløse, der falder mellem to boformer, og derfor ikke bliver optaget til trods for, at en hjemløs har krav på optagelse iht. Servicelovens §§ 81 og 110.

Pkt. 109

I afsnit 3 beskrives kommunalbestyrelsens tilsynsforpligtigelse med den enkeltes forløb jf. Servicelovens § 148.

Det anbefales, at der udarbejdes standarder for kommunalbestyrelsens tilsyn med den enkelte borgers forløb på § 110 boformer. Motivationen er, at der generelt i feltet er en differentieret italesættelse af dels formålet med opholdet, og dels hvorvidt opholdets indhold har tilstrækkelig og fornøden effekt for den enkelte borger, uagtet at tilbuddet som helhed er godkendt af det sociale tilsyn.

I den forlængelse vil et bedre tilsyn for den enkeltes forløb fra den ansvarlige kommunalbestyrelses side kunne sikre, at § 110 tilbuddene opfylder deres formål for den enkelte borger, og at der overensstemmelse mellem formålet med § 110 boformen og målgruppen, som beskrevet i vejledningens pkt. 186. jf. vejledningens pkt. 192. Der fremhæves f.eks., at *"der ikke som led i ophold efter § 110 kan tilbydes egentlig alkoholbehandling svarende til Sundhedsloven § 141 (alkoholbehandling)"*.

Pkt. 188 oplyser, at den generelle forudsætning og alle andre hjælpemuligheder skal være udtømte forud for et egentlig ophold på en boform. Det skal her påpeges, at det ofte kræver optagelse for at få afklaret, om det er reelt at andre hjælpemuligheder er udtømte for ophold på boform. Det anbefales, at det ekspliciteres.

Pkt. 188

I afsnit 6 oplyses det, at en afvisning pga. pladsmangel medfører, at en § 110 boformsleder skal afsøge muligheden for, at borgeren kan optages på en anden og lignende boform. Det fremhæves, at boformer efter § 110 er landsdækkende. Det betyder i sin konsekvens, at alle boformer skal være lige udrustet fagligt og personalemæssigt til at håndtere de akutte og krævende problemer mange brugere af boformerne har.

SBH vil gerne påpege, at det administrativt sjældent er muligt at afsøge mulighederne for, at borgeren kan optages på en anden, lignende boform. Der kan gives en række anbefalinger ift.

at opsøge andre boformer, men med et stort antal henvendelser på daglig basis, er det i praksis en helt umulig opgave at afsøge samtlige landets boformer ift. optagelse af en borger, der afvises pga. pladsmangel. Samtidig er det sociale tilsyn meget opmærksomme på, at der ikke finder overbelægning sted.

Både boform og bruger sidder dermed i en slags "catch 22", hvorfor praksis er, at det anbefales at henvende sig til andre boformer med henblik på optagelse.

Erfaringen viser også, at langt de fleste borgere, der afvises pga. pladsmangel, optages andet sted. Endelig er der natvarmestuer som en meget midlertidig og alternativ løsning.

Pkt. 192

I afsnit 1 påpeges det, at der ikke som led i ophold kan tilbydes alkoholbehandling svarende til Sundhedslovens § 141. Det anbefales, at andre behandlingsforløb heller ikke kan finde sted, og at der f.eks. ikke kan tilbydes stofmisbrugsbehandling efter Sundhedsloven og andre lovgivningsbestemmelser, og at der heller ikke ydes psykiatrisk behandling efter Sundhedsloven og andre lovgivningsbestemmelser. Det anbefales også her at skrive, at det er den ansvarlige kommune, dvs. den kommune, der har ansvar for tilsyn med borgerens forløb, der sikrer, at dette ikke finder sted.

Motivationen er, at behandling, og deltagelse i denne, dels vil kunne ekskludere hjemløse borgere, der ikke ønsker at indgå i behandling, og dels at boformerne skal kvalificeres til behandling, hvilket, i.f.t. målgruppen, ikke er den bærende ide for § 110-boformer.

Pkt. 198

I afsnit 7 oplyses det, at *"boformen kan fastsætte betaling for kost og vask, hvis boformen vælger at have disse tilbud"*. Det oplyses ligeledes, at tilbud om kost er frivillig.

SBH anbefaler derfor, at det fremhæves, at selvom tilbuddet vælger at have tilbud om kost, er det fortsat frivilligt, hvorvidt borgeren vil købe kosten.

Det bedes yderligere konkretiseret hvordan følgende skal forstås:

Kommunen har ikke hjemmel til at opkræve betaling for kost og vask hos borgeren, men boformen kan gøre betaling for kost og vask til en hel eller delvis del af den samlede takst, som kommunen betaler for borgerens ophold.

Er det efter aftale mellem boform og borger, eller boform og handle- og betalingskommune? Eller er det ensidigt noget, boformen beslutter? Uanset grundlaget, træffes der her beslutninger på borgerens, boformens eller handle- og betalingskommunens vegne. Er det i sig selv omfattet af regler?

I givet fald betaling for kost er del af den samlede takst, og kommunen ikke har hjemmel til at opkræve betaling for kost og vask hos borgeren, er det kommunen og staten, der kommer til at betale for borgerens kost på boformen. Borgeren spiser således på handle- og betalingskommunens regning, og kost og vask bliver en gratisydelse for borgeren.

Pkt. 110

I afsnit 5 oplyses, at *"der er midlertidige boformer, hvor optagelse sker på forstanderens foranledning..."*. I praksis er det ledere, der optager og ikke nødvendigvis forstandere, der optager, hvorfor denne detalje anbefales rettet.

Formand Jakob May
c/o Center for Forsorg og Specialiserede Indsatser
Forsorgshjemmet Østervang
Trankær Mosevej 25, 8310 Tranbjerg J
Direkte telefon: 89 47 81 02
Mobil: 22 74 92 32
Mail: jmay@aarhus.dk
www.sbh-boformer.dk

Venlig hilsen

Jakob May

Formand

Til: Helle Fich Pedersen (hfp@sim.dk)
Cc: handicap (handicap@socialstyrelsen.dk)
Fra: Allan Schmidt (allan.schmidt@hjoerring.dk)
Titel: Høring over udkast til ny botilbudsvejledning
Sendt: 07-11-2019 15:53

Til SIM,

Hjørring Kommunen har den bemærkning, at der i udkastet – i lighed med den nugældende vejledning – mangler et afsnit om kriterierne/reglerne for betaling af fællesudgifter ('kostkasse') i botilbud oprettet efter almenboliglovens § 105.

Med venlig hilsen
Allan Schmidt
Jurist

Hjørring Kommune
Sundhed-Ældre-Handicap
Springvandspladsen 5, 9800 Hjørring
72335501 / 41225501
allan.schmidt@hjoerring.dk
www.hjoerring.dk

Til: Helle Fich Pedersen (hfp@sim.dk)
Cc: handicap (handicap@socialstyrelsen.dk)
Fra: Marianne Lundsgaard (ml@danske-aeldreraad.dk)
Titel: høring over udkast til vejledning om botilbud mv. til voksne
Sendt: 07-11-2019 14:24

DemensKoordinatorer i Danmark (DKDK) takker for det tilsendte materiale.

DKDK har valgt ikke at have bemærkninger til udkast til vejledning om botilbud m.v. til voksne, da DKDK ikke har part i dette område.

På bestyrelsens vegne

Med venlig hilsen

Marianne Lundsgaard
Faglig sekretær

Jernbane Allé 54, 3. th.
2720 Vanløse

Tlf.: 38 77 01 60
Direkte nr.: 38 77 01 65
Mobil: 20 49 93 19
Mail: ml@demens-dk.dk

DKDK er en del af et fællessekretariat som også består af DANSKE ÆLDRERÅD, SUFO og DGS

Til Social- og Indenrigsministeriet
Sendt til: hfp@sm.dk
Cc: p-handicap@sm.dk

Vordingborg
11. november 2019

Høringssvar til udkast til vejledning om botilbud mv. til voksne

Foreningen af kommunale social-, sundheds- og arbejdsmarkedschefer i Danmark (FSD) hilser den nye vejledning velkommen.

FSD mener, at der med lov nr. 498 bliver taget hul et vigtigt område som kommunerne, har været udfordret på igennem mange år. FSD ser meget gerne, at Lov nr. 498 følges op af yderligere tiltag, der kan medvirke til at øge fleksibiliteten i den store del af boligerne, der er opført som almene plejeboliger.

I forhold til den konkrete vejledning har FSD følgende kommentarer:

Punkt 38: FSD ser gerne en præcisering af, hvilke former for aflastningspladser (lovgrundlag herfor), der kan etableres; dette henset til servicelovens § 111, hvoraf fremgår, at "boformer efter denne lov er ikke omfattet af lejelovgivningen".

Punkt 53 – jf. § 74a: Målgruppen ift. kommunens forpligtelse til at dække skader for borgere i almene plejeboliger fremgår ikke tydeligt nok. Det fremgår, at "Forpligtelsen vedrører alene lejere med en psykisk eller fysisk funktionsnedsættelse eller særlige sociale problemer, der hindrer den pågældende i at leve op til pligten til at handle forsvarligt". Hvordan vurderer sagsbehandler konkret, om borger er forhindret? Meget synes at være overladt til skønsmæssige afvejninger og lægefaglige udtalelser. FSD vil foreslå, at man f.eks. inddrager principafgørelse 72-14, for at gøre målgruppen tydeligere.

Formålet med § 74a er vigtigt; nemlig bl.a. at sikre en højere grad af ligestilling med hensyn til betaling for skader mellem beboere i botilbud efter servicelovens § 108 og lejere med tilsvarende problemer og behov, der i stedet anvises en almen plejebolig.

Punkt 54: FSD er usikker på hvad der menes med første afsnit. Det virker som om, at en del af sætningen/teksten er faldet ud; jf. "Kommunens forpligtelse til at dække skader skal ses i forlængelse af kommunens anvisningsret, hvor garanterer kommunen for lejerens kontraktmæssige forpligtelser.....".

Punkt 113: FSD vil gerne kvittere for den tydelige præcisering af visitation til midlertidigt ophold efter servicelovens § 107. Afsnittet er fint i tråd med f.eks. principafgørelse 71-14 og principafgørelse 21-18.

Punkt 115 – jf. bekendtgørelse nr. 1387 af 12. december 2006 § 1 stk. 3: "Betalning sker fra opholdets begyndelse....." – om betaling for ophold i boformer efter § 107 i serviceloven. Punktet kunne med fordel præciseres ved at referere til principafgørelse 43-19. Det følger af denne, at "kommunen kan først opkræve egenbetaling fra det tidspunkt, hvor borgeren får meddelt afgørelsen om det konkrete beløb, som borgeren skal betale. Det gælder, selvom det fremgår af betalingsbekendtgørelsen, at beboeren skal betale fra opholdstidspunktet, hvis det er et midlertidigt botilbud eller rådighedstidspunktet, hvis det er et længerevarende ophold".

Punkt 120: Det fremgår, at: "Der kan ikke kræves indskud ved indflytning i længerevarende botilbud efter servicelovens § 108". En tilsvarende præcisering kunne med fordel fremgå af betalingsafsnittet vedr. midlertidige botilbud efter servicelovens § 107. Ønsket herom skyldes, at Næstved kommune inden for kort tid har modtaget 2 anmodninger om indskud efter servicelovens § 107.

Punkt 141: Det fremgår, at: "Kommunalbestyrelsen skal senest 6 måneder, før en beboer på et botilbud målrettet unge fylder 35 år, varsle borgeren om, at vedkommende skal fraflytte botilbuddet, inden vedkommende fylder 35 år". FSD er usikker på, om dette skal opfattes som en garantiforskrift?

Punkt 142 – om kommunalbestyrelsens forpligtelser ved borgerens fraflytning og herefter: Dette punkt ses i sammenhæng med principafgørelse 2-18, der bl.a. vedrører ophør af tilbud og borgers evne til at samarbejde. FSD vil foreslå, at kommunalbestyrelsens forpligtelse ift. at tilrette lægge støtten tydeliggøres, så borger kan tage imod den? Kort sagt en præcisering af – hvornår er "nok" nok?

Punkt 144 – om automatisk ophør af en borgers ophold efter § 108a: Det fremgår, "at en borger med betydelig og varigt nedsat psykisk funktionsevne vil kunne re-visiteres fra et botilbud målrettet unge uden iagttagelse af servicelovens § 129 om flytning uden samtykke, når vedkommende fylder 35 år". Betyder det, at borger også kan visiteres direkte til et nyt botilbud uden at anvende servicelovens § 129?

Med venlig hilsen

Helle Linnet
Landsformand

Til: Helle Fich Pedersen (hfp@sim.dk)
Cc: Handicap, postkasse (p-handicap@sim.dk)
Fra: Helge Birkerod Aaquist (hba@bvb.dk)
Titel: Jeres sag nr. 2019-5302, Høring over udkast til vejledning om botilbud mv. til voksne
Sendt: 11-10-2019 14:37

BvB har ingen bemærkninger til den foreslåede vejledning.

Venlig hilsen

Helge Birkerod Aaquist
juridisk sagsbehandler

BYGGESKADEFONDEN
VEDRØRENDE
BYGNINGSFORNYELSE

Ny Kongensgade 15
1472 København K

D: [+45 82 32 24 20](tel:+4582322420)
T: [+45 82 32 24 00](tel:+4582322400)

bvb.dk

Til: Helle Fich Pedersen (hfp@sim.dk)
Cc: Handicap, postkasse (p-handicap@sim.dk)
Fra: Samfundsanalyse ÆldreSagen (samfundsanalyse@aeldresagen.dk)
Titel: Høringssvar - Ældre Sagen - udkast til vejledning om botilbud mv. til voksne
Sendt: 17-10-2019 12:46

Til Social- og Indenrigsministeriet

Ældre Sagen har ingen bemærkninger til ovenstående høring.

Venlig hilsen

Pia Westring
Afdelingssekretær/PA
Samfundsanalyse
Direkte: 33 96 86 29
Mobil: +45 21 19 59 53
pw@aeldresagen.dk

Snorresgade 17-19 · 2300 København S · Tlf. 33 96 86 86

[Læs vores persondatapolitik](#)

Fra: Lovekspeditionen [mailto:publikationer@sim.dk]
Sendt: 11. oktober 2019 11:29
Til: Udsendelse fra Social- og Indenrigsministeriet
Cc: Helle Fich Pedersen; Elsebeth Jensen
Emne: Høring over udkast til vejledning om botilbud mv. til voksne

Social- og Indenrigsministeriet

Holmens Kanal 22
1060 København K
Tlf. 3392 9300
Fax. 3393 2518
E-mail sim@sm.dk

J.nr. 2019 - 5302

Dato 11.10.2019

Høring over udkast til vejledning om botilbud mv. til voksne

Høring over udkast til vejledning om botilbud mv. til voksne

Med venlig hilsen

Elsebeth Jensen

Til: Helle Fich Pedersen (hfp@sim.dk)
Cc: Handicap, postkasse (p-handicap@sim.dk), Lovekspeditionen (publikationer@sim.dk)
Fra: RH-FP-Videncenter-for-Demens (Videncenter-for-Demens.rigshospitalet@regionh.dk)
Titel: SV: Høring over udkast til vejledning om botilbud mv. til voksne
Sendt: 17-10-2019 12:52

Til Social- og Indenrigsministeriet

Tak for invitationen til at deltage i høring over udkast til Vejledning om botilbud mv. til voksne.
Vi har ingen bemærkninger til udkastet.

Med venlig hilsen

Nationalt Videnscenter for Demens

Med venlig hilsen

Brit Mouritsen
Forskningssekretær
PA for Gunhild Waldemar, prof., ovl., dr.med.

Direkte: 35 45 69 22
Mail: brit.mouritsen@regionh.dk

–
Nationalt Videnscenter for Demens
Rigshospitalet – afsnit 6922
Blegdamsvej 9
2100 København Ø

–
Telefon: 35 45 69 22
Web: www.videnscenterfordemens.dk

Besøgsadresse: Juliane Maries Vej 28, 2. sal, 2100 København Ø

Fra: Lovekspeditionen <publikationer@sim.dk>
Sendt: 11. oktober 2019 11:29
Til: Udsendelse fra Social- og Indenrigsministeriet <dpudsend@sm.dk>
Cc: Helle Fich Pedersen <hfp@sim.dk>; Elsebeth Jensen <ej@sim.dk>
Emne: Høring over udkast til vejledning om botilbud mv. til voksne

Social- og Indenrigsministeriet

Holmens Kanal 22
1060 København K
Tlf. 3392 9300
Fax. 3393 2518
E-mail sim@sm.dk

-

-

J.nr. 2019 - 5302

Dato 11.10.2019

Høring over udkast til vejledning om botilbud mv. til voksne

Høring over udkast til vejledning om botilbud mv. til voksne

Med venlig hilsen

Elsebeth Jensen

Til: Handicap, postkasse (p-handicap@sim.dk), Helle Fich Pedersen (hfp@sim.dk)
Fra: Henriette Fagerberg Erichsen (hfe@advokatsamfundet.dk)
Titel: Sv: Høring over udkast til vejledning om botilbud mv. til voksne (Sagsnr.: 2019 - 3)
Sendt: 23-10-2019 08:49

Tak for henvendelsen.

Advokatrådet har besluttet ikke at afgive høringssvar.

Med venlig hilsen

ADVOKATSAMFUNDET
RETSSIKKERHED · UAFHÆNGIGHED · INTEGRITET

Henriette Fagerberg Erichsen
Sekretær

Advokatsamfundet, Kronprinsessegade 28, 1306 København K
D +45 33 96 97 28
hfe@advokatsamfundet.dk - www.advokatsamfundet.dk

Til: Udsendelse fra Ministeriet for Børn, Ligestilling, Integration og Sociale Forho (dpudsend@sm.dk)
Cc: Helle Fich Pedersen (hfp@sim.dk), Elsebeth Jensen (eje@sim.dk)
Fra: Lovekspeditionen (publikationer@sim.dk)
Titel: Høring over udkast til vejledning om botilbud mv. til voksne
Sendt: 11-10-2019 11:28

Social- og Indenrigsministeriet

Holmens Kanal 22
1060 København K
Tlf. 3392 9300
Fax. 3393 2518
E-mail sim@sm.dk

-

-

J.nr. 2019 - 5302

Dato 11.10.2019

Høring over udkast til vejledning om botilbud mv. til voksne

Høring over udkast til vejledning om botilbud mv. til voksne

Med venlig hilsen

Elsebeth Jensen

Til: Helle Fich Pedersen (hfp@sim.dk)
Cc: Handicap, postkasse (p-handicap@sim.dk)
Fra: Helge Birkerod Aaquist (hba@bvb.dk)
Titel: Jeres sag nr. 2019-5302, Høring over udkast til vejledning om botilbud mv. til voksne
Sendt: 11-10-2019 14:37

BvB har ingen bemærkninger til den foreslåede vejledning.

Venlig hilsen

Helge Birkerod Aaquist
juridisk sagsbehandler

BYGGESKADEFONDEN
VEDRØRENDE
BYGNINGSFORNYELSE

Ny Kongensgade 15
1472 København K

D: [+45 82 32 24 20](tel:+4582322420)
T: [+45 82 32 24 00](tel:+4582322400)

bvb.dk

Til: Helle Fich Pedersen (hfp@sim.dk)
Fra: Elsebeth Jensen (eje@sim.dk)
Titel: VS: Høring over udkast til vejledning om botilbud mv. til voksne
Sendt: 04-11-2019 10:04

Kære Helle

Denne er til dig.

Mvh. Elsebeth

Fra: Lone Lundsgård <lol@ok-fonden.dk>
Sendt: 4. november 2019 08:37
Til: Elsebeth Jensen <eje@sim.dk>
Emne: Høring over udkast til vejledning om botilbud mv. til voksne

Kære Elsebeth Jensen

Hermed høringssvar og kommentar fra OK FONDEN :

Varigheden af det midlertidige ophold 114. Der kan **ikke sættes bestemte tidsmæssige grænser for midlertidige botilbud**. Det afgørende for opholdets varighed er, at formålet med opholdet er opfyldt, og at den pågældende efter opholdet kan klare sig uden den støtte, der ydes i den midlertidige boform, og derfor skal tilbage til den oprindelige bolig igen, eller om pågældende f.eks. skal tilbydes ophold i længerevarende botilbud efter servicelovens § 108 eller en bolig efter almenboligloven eller en anden bolig.

Når der er tale om en borger, der er visiteret til et botilbud til midlertidigt ophold, vil udvisitering kunne ske, når borgeren ikke længere har behov for botilbuddet. Dette kan f.eks. skyldes, at der har været et særligt pædagogisk eller fysisk / optræningsmæssigt sigte med borgerens ophold i botilbuddet, og dette formål er indfriet. Hvis borgeren ikke længere har behov for et botilbud til midlertidigt ophold, skal kommunalbestyrelsen tage stilling til, om denne skal have tilbudt anden hjælp, herunder f.eks. en almen ældre- og handicapbolig eller et længerevarende botilbud efter servicelovens § 108.

Svar:

Det er godt, at der ikke kan sættes bestemte tidsmæssige grænser for midlertidige botilbud. Det vil give beboerne en langt større tryghed, at de ikke skal forholde sig en tidsgrænse hele tiden. Det kan give arbejdsro.

§ 2. Kommunalbestyrelsen fastsætter betaling for opholdet i botilbuddet, herunder el og varme. Kommunalbestyrelsen fastsætter endvidere betaling for kost og for andre ydelser, herunder vask, som er en integreret del af opholdet efter lov om sociale service.

Stk. 3. Betalingen kan fastsættes som et samlet beløb eller under hensyn til de ydelser, der modtages, bl.a. sådan at det er muligt at fravælge et eller flere måltider eller andre ydelser. Betalingen kan fastsættes som en takst pr. døgn, udregnet efter de gennemsnitlige udgifter til ydelserne.

Svar:

Det kan være meget svært at styre administrativt, at beboerne kan fravælge et eller flere måltider eller andre ydelser. Er det fra dag til dag??? Vi tænker jo at måltider er en del af vores behandling. Det kan virkelig være terapiforstyrrende.

Stk. 4. Beboere, der bevarer egen bolig under opholdet, betaler som udgangspunkt ikke for det midlertidige botilbud. I de tilfælde, hvor der fastsættes betaling for det midlertidige botilbud, skal der tages hensyn til udgifter i forbindelse med opretholdelsen af boligen og sådan, at beboerne får mulighed for at opfylde deres hidtidige forpligtelser, og at de har et rimeligt beløb til personlige fornødenheder.

Svar:

Det giver god mening.

Stk. 5. Betaling kan, som led i en efterbehandling, fastsættes sådan, at beboeren får mulighed for en opsparing.

Ankestyrelsen har dog i en principafgørelse, C-35-08 slået fast, at der for en borger, der hidtil havde boet hos sine forældre, konkret var grundlag for at fravige udgangspunktet i bekendtgørelsen om, at der ved midlertidigt ophold i et kommunalt tilbud ikke skulle betales for opholdet. Ankestyrelsen lagde vægt på, at borgeren havde mulighed for at opfylde sine hidtidige økonomiske forpligtelser, og derudover havde et rimeligt beløb til personlige fornødenheder til rådighed.

Svar: Det vil jo betyde at beboerne kan have mulighed for at spare sammen til et indskud.

Ankestyrelsens principafgørelse 25-18

Kommunen fastsætter egenbetalingen for de borgere, som har fået bevilget et ophold på midlertidigt botilbud efter serviceloven.

Kommunen kan opkræve egenbetaling både for husleje, el og varme og for udgifter, som er en integreret del af botilbuddet. Kommunen skal over for borgeren præcisere, hvilke ydelser som indgår i egenbetalingen.

Svar:

Kommunen **kan** opkræve egenbetaling både for husleje, el og varme og for udgifter, som er en integreret del af

botilbuddet. Det er yderst problematisk, at kommunen kun KAN opkræve egenbetalingen. Der skal gerne stå at de skal. Ellers er der bostederne der kommer til at stå for denne opkrævning igen.

Opsparing

Personlig hjælp og pleje eller socialpædagogisk støtte, som er bevilget til borgeren på grund af dennes funktionsnedsættelse, er ikke en integreret del af botilbuddet.

Når borgeren deltager i madlavning og vask i botilbuddet som led i en socialpædagogisk handleplan, er dette ikke en integreret del af botilbuddet. Udgifter hertil kan derfor ikke medregnes ved fastsættelsen af egenbetalingen.

Kommunen må ikke tjene på egenbetalingen

Kommunen må ikke fastsætte borgerens egenbetaling så højt, at den overstiger det beløb, som kommunen betaler til botilbuddet. Kommunen må desuden ikke tjene på de serviceydelser, som kommunen er forpligtet til at levere efter serviceloven..

Svar:

Betyder det at det er hjemmeplejen der skal varetage denne opgave i forhold til personlig hjælp og pleje eller socialpædagogisk støtte? Skal beboeren så ikke deltage i madlavning og vask i botilbuddet som led i en socialpædagogisk handleplan, er dette ikke en integreret del af botilbuddet. Skal vi betale for det???

Med venlig hilsen

Lone Lundsgaard

Psykiatridirektør

OK Fonden
Livet skal leves - hele livet

Mobil: 20419078

Mail: _lol@ok-fonden.dk

OK-Fonden

Lersø Parkallé 112, 2.

2100 København Ø

Tlf.: 33 85 45 00

www.ok-fonden.dk

OK-Fonden passer på dine personoplysninger. Se OK-Fondens privatlivspolitik [her](#)

Social- og Indenrigsministeriet
Holmens Kanal 22
1060 København K

Hfp@sm.dk og p-handicap@sm.dk

Journalnr.	R-15-60024-282
Jurist	Lisbeth Kirckhoff
Telefon	22 68 23 05
E-mail	lisbeth.kirckhoff@dukh.dk
Dato:	28.10.19

Sagsnr. 2019-5302 - Høring over udkast til vejledning om botilbud mv. til voksne

Tak for høringsmateriale. Den Uvildige Konsulentordning på Handicapområdet (DUKH) har følgende bemærkninger hertil:

Pkt. 141. Sætning nr. 2 i afsnittet: "Varslingen kan ske såvel mundtligt som skriftligt."

DUKH bemærker hertil, at sætningen kan forstås på to måder. Enten sådan at varsling kan ske enten mundtligt eller skriftligt, eller sådan at varsling kan ske ved at borgeren både varsles mundtligt og skriftligt.

Såfremt den først foreslåede forståelse er den tilsigtede, finder DUKH dette betænkeligt, idet varsling af borgeren om forestående fraflytning findes at være af så stor betydning for borgeren, at dette under alle omstændigheder bør foregå skriftligt. Under alle omstændigheder foreslås det, at budskabet præciseres, da formuleringen kan give anledning til tvivl.

Eventuelle spørgsmål til høringssvaret kan rettes til undertegnede.

Med venlig hilsen

Lisbeth Kirckhoff
Jurist

5. November 2019

Til

Social- og indenrigsministeriet

Kirkens Korshær har modtaget udkast til vejledning om botilbud mv. til voksne i høring, sagsnummer 2019 – 5302, doknr. 142378, af 11. oktober 2019.

Kirkens Korshær har disse bemærkninger:

Vi finder det positivt, at vejledningen beskriver gruppen af hjemløse mennesker nuanceret med inddragelse af den kompleksitet, der ligger i det oftest medfølgende sociale og psykiske problemer. Det svarer til den erfaring, Kirkens Korshær har i mødet med mennesker i hjemløshed.

Vi vil gerne pege på behovet for tilskud til etablering, når en hjemløs kommer i bolig efter et ophold på et § 110-tilbud. Tilskud til depositum, forudbetalt leje samt indretning, som det er tilfældet for unge, der bor i et § 108-tilbud, vil hjælpe hjemløse til at kunne opnå bolig. Der er mulighed for at søge kommunen om dækning af disse udgifter, men i praksis kan det kun ske en gang. Ved gentagne behov imødekommes ansøgning ikke af kommunen efter vores erfaring, og dette kan være en stor forhindring for, at den hjemløse kan komme i bolig.

Med venlig hilsen

Helle Christiansen

Chef for Kirkens Korshær

**KIRKENS
KORSHÆR**

Nikolaj Plads 15
1067 København K

Tlf. 3312 1600

Fax: 3312 2036

kk@kobenhavn.kirkenskorshaer.dk

www.kirkenskorshaer.dk

VI HJÆLPER HINANDEN

Danske Seniorer
Griffenfeldsgade 58
2200 København N
Tlf.: 35 37 24 22
CVR: 10 78 87 14

Arbejdernes Landsbank
Konto-nr.: 5301 0273256

info@danske-seniorer.dk
www.danske-seniorer.dk

Kontoret i Sdr. Omme:
Stadion Allé 11
7260 Sdr. Omme
Tlf.: 75 34 12 17
medlemsservice@danske-seniorer.dk

Social- og Indenrigsministeriet
hfp@sm.dk
C.c. p-handicap@sm.dk

København, 6. November 2019

Høring over udkast til vejledning om botilbud mv. til voksne

Social- og Indenrigsministeriet har i skrivelse af 11. oktober 2019 anmodet om eventuelle kommentarer til ovenstående udkast til vejledning.

Den nye vejledning skal afløse vejledningen fra februar 2018. Da der er mindre end to år mellem de to vejledninger, er det begrænset, hvor mange ændringer der sker med den nye vejledning. Opstillingsmæssigt er der dog sket det, at lovtekst og afgørelser fra Ankestyrelsen er klart adskilt fra den almindelige vejledningstekst, hvilket fremmer overblikket.

Danske Seniorer har enkelte kommentarer til de dele af vejledningen, der vedrører ældre.

I punkt 38 i den gældende vejledning gennemgås flytning inden for et plejeboligcenter. Det understreges her, at en flytning som udgangspunkt kun må ske, hvis beboeren giver samtykke hertil. I punkt 37 i udkastet gennemgås reglerne for flytning. Her er ikke et ord om, at en sådan som udgangspunkt skal være frivillig. I stedet fortælles om reglerne for magtanvendelse. Det er meget uheldigt, hvis man forlader princippet om, at flytninger som alt overvejende hovedregel skal foregå frivilligt. Denne hovedregel bør klart fremgå af vejledningen.

Under punkt 75 i udkastet, der omhandler radio- og tv-licens, henvises til en bekendtgørelse fra 2014, der er blevet forældet med medieforliget.

I punkterne 78,82 og 84 i udkastet er anført indkomstgrænser og satser pr. 1. januar 2019. Det havde været naturligt at anføre reguleringsmåden, og hvor man kan finde taksterne for kommende år.

Overskriften til punkt 84 i udkastet er "Rabat til (ægte)par". Udtrykket (ægte)par virker nedladende, og det foreslås i stedet både i overskrift og tekst at anvende normal betegnelse for gifte og samlevende.

Kapitel 17 om frit valg-ordningerne er omskrevet og udvidet i forhold til det gældende kapitel, og fremstår mere overskueligt end i gældende vejledning.

I øvrigt er der i udkastet manglende overensstemmelse mellem indholdsfortegnelse og kapiteloverskrifter og nummerering af kapitlerne i teksten.

Med venlig hilsen

Katrine Lester
Direktør

Social- og Indenrigsministeriet
Holmens Kanal 22
1060 København K

6. november 2019

J.nr. 2019-12-0597
Dok.nr. 144282
Sagsbehandler
Sara Thorning Hansen

Sendt til: hfp@sm.dk og phandicap@sm.dk

Høring over udkast til vejledning om botilbud m.v. til voksne

Ved e-mail af 11. oktober 2019 har Social- og Indenrigsministeriet anmodet om Datatilsynets eventuelle bemærkninger til ovennævnte udkast.

Datatilsynet har følgende bemærkninger:

Af vejledningens punkt 165 fremgår, at enhver behandling af personoplysninger som led i rådgivningsforløbet skal ske under behørig iagttagelse af databeskyttelsesforordningen og databeskyttelsesloven og bekendtgørelser udstedt i medfør heraf, og forudsætter på den baggrund som udgangspunkt samtykke fra kvinden.

Af vejledningens punkt 188 fremgår, at beboeren på et forsorgshjem m.v. kan give samtykke til udveksling af oplysninger med andre myndigheder.

Datatilsynet skal i den forbindelse henlede opmærksomheden på, at det følger af databeskyttelsesforordningens artikel 4, nr. 11, at et samtykke fra en registreret skal være frivilligt, specifikt, informeret og meddeles i form af en utvetydig viljestilkendegivelse. Derudover skal et samtykke overholde betingelserne i databeskyttelsesforordningens artikel 7, herunder betingelsen om, at et samtykke til enhver tid kan tilbagekaldes.

Datatilsynet bemærker i øvrigt, at det forudsættes, at enhver behandling af personoplysninger foranlediget af udkastet sker under iagttagelse af reglerne i databeskyttelsesforordningen og databeskyttelsesloven.

Med venlig hilsen

Sara Hansen

Datatilsynet
Borgergade 28, 5.
1300 København K
T 3319 3200
dt@datatilsynet.dk
datatilsynet.dk
CVR 11883729

06-11-2019

EMN-2019-01406

1317633

Anne-Mette Sønderby

Bonde

Danske Regioners høringsvar på høring over udkast til vejledning om botilbud for voksne

Der fokuseres i høringsvaret på den del af vejledningen, som handler om længerevarende botilbud målrettet unge mellem 18 og 25 år. Dette er beskrevet i afsnit III, der vedrører "Botilbud efter servicelovens kapitel 20". Afsnittet beskriver den nye bomulighed for unge, som ikke har været en del af serviceloven tidligere.

Danske Regioner mener, at der hermed gives en god mulighed for at lave tilbud, der sikrer målgruppen et ungdomsliv, og samtidig tager udgangspunkt i de særlige behov og interesser, målgruppen kan have.

Punkt 142 beskriver, hvordan kommunen skal forholde sig, hvis en borger ikke vil fraflytte boligen inden sit 35 år. Afsnittet beskriver, at kommunen skal gå i dialog med borgeren om at finde en egnet bolig, som borgeren kan acceptere, og at kommunen skal forberede borgeren og dennes pårørende på, at boligen skal fraflyttes, inden borgeren fylder 35 år.

Punkt 144 beskriver sammenhængen til servicelovens § 129, som ikke skal tages i anvendelse, når borgeren skal fraflytte en bolig jf. § 108a, da botilbuddet automatisk ophører, når borgeren fylder 35 år.

Det fremgår dog ikke af vejledningen, hvordan kommunen skal forholde sig, hvis det ikke lykkes at finde et egnet botilbud til borgeren, inden borgeren fylder 35 år, eller hvis borgeren ikke vil acceptere den egnede bolig og nægter at fraflytte boligen. Det beskrives heller ikke, hvilke rettigheder borgeren har, hvis der ikke kan opnås enighed om den bolig kommunen finder egnet, inden borgeren fylder 35 år. Det finder Danske Regioner er en mangel.

Venlig hilsen

Anne-Mette Sønderby Bonde

Social- og Indenrigsministeriet
Holmens Kanal 22
1060 København K

11. november 2019

Høringssvar til vejledning om botilbud mv. til voksne

Socialtilsyn Midt takker for muligheden for at afgive høringssvar til vejledning om botilbud mv. til voksne.

Kapitel 1 Almene ældreboliger

Socialtilsyn Midt har fået henvendelser fra kommuner, der ønsker at socialtilsynet godkender almene ældreboliger efter almenboliglovens § 5, stk.2. Socialtilsyn Midt mener derfor, at Ministeriet med fordel kan præcisere socialtilsynets godkendelseskompetence i vejledningen om botilbud.

Socialtilsynet er af den opfattelse, at almenboliglovens § 5, stk.2 alene definerer plejeboliger som ældreboliger, hvortil der er knyttet servicearealer. Socialtilsynet vurderer videre, jf. lov om socialtilsyn § 4, stk. 1 nr. 3, at tilknytningen af servicearealer blandt andet er en af de betingelser, der skal være opfyldt for, at der er tale om et botilbudslignende tilbud, omfattet af socialtilsynets tilsynskompetence.

Almenboliglovens § 5, stk.2 præciserer ikke målgruppen for disse – i visse tilfælde, botilbudslignende botilbud, hvorfor godkendelsen heraf skal ske efter almenboliglovens § 105, stk.1 i de tilfælde, hvor målgruppen er handicappede. Hvor målgruppen er borgere med betydelig og varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne, skal godkendelsen ske efter almenboliglovens § 105, stk.2. Socialtilsyn Midt mener i forlængelse heraf, at det bør præciseres, at socialtilsynets godkendelse af almene ældreboliger jf. lov om socialtilsyn § 4, stk.1 nr. 3 sker efter henholdsvis almenboliglovens § 105, stk.1 eller § 105, stk.2.

Pkt. 14: Toilet, bad og køkken

Det fremgår af vejledningens punkt 14, at almene ældreboliger skal have eget toilet og bad. Som udgangspunkt skal der være køkken i boligerne. Køkkenet kan eventuelt etableres som kogeniche. Kommunalbestyrelsen/regionsrådet kan i særlige tilfælde, jf. lovens § 110, stk. 2, dispensere fra kravet om køkken i boligen, f.eks. i forhold til særlige svage grupper som stærkt demente ældre. Kommunens/regionens beslutning herom må bero på, at boligens indretning modsvarer behovet hos kommunens plejekrævende borgere samt hensynet til en fleksibel boligmasse, som kan tilpasses kommende behov

Socialtilsyn Midt mener det bør præciseres, hvorvidt beslutningen om at dispensere fra kravet om køkken knytter sig til en konkret borger, eller om beslutningen træffes i forhold til en konkret bolig, hvorefter kommunen er ansvarlig for at sikre, at de borgere, der senere skal bo i boligen, tilhører den målgruppebeskrivelse, der gav anledning til, at beslutningen om dispensation blev truffet.

Kapitel 3a Almene plejeboliger målrettet unge mellem 18 og 35 år
kapitel 10 Længerevarende botilbud målrettet unge mellem 18 og 35 år

Det fremgår af almenboliglovens § 5, stk. 6, at kommunalbestyrelsen kan beslutte, at et antal almene plejeboliger, jf. stk. 2, fremover udlejes til personer under 35 år. Boligerne skal ligge samlet i en bebyggelse og kunne understøtte, at de pågældende kan leve et ungdomsliv.

Det fremgår videre, af servicelovens § 108 a, at boformer efter § 108, stk. 1, kan målrettes personer under 35 år med henblik på at understøtte, at personerne kan leve et ungdomsliv.

Socialtilsyn Midt ønsker i den forbindelse af fremhæve, at tilbud ofte ønsker at godkende pladser fleksibelt mellem flere bestemmelser, for på den måde blandt andet at sikre, at der ikke opstår tomme pladser i tilbuddet, samt for at kunne tilgodese borgernes udvikling, fra ét støttebehov til et andet.

Socialtilsyn Midt ønsker afklaring på, om bestemmelsen medfører, at der er tale om en selvstændig tilbudstype, hvor alderskravet medfører, at man afskærer tilbuddene mulighed for, at få godkendt fleksible pladser mellem servicelovens § 108 og § 108a.

Kapitel 12 Botilbud efter servicelovens § 110 (forsorgshjem mv.)

Efterforsorg:

I udkastet til vejledning om botilbud mv. til voksne, fremgår følgende:

Efterforsorg har som en del af det samlede § 110 tilbud en midlertidig karakter og har til formål at understøtte en god overgang efter et ophold på et § 110 tilbud til en selvstændig tilværelse i egen bolig og til evt. hjælp i form af fx bostøtte efter § 85, som visiteres af kommunen. Der kan være et sammenfald i karakteren af den hjælp, der kan gives som efterforsorg, og den hjælp, der visiteres til af den kommunale myndighed efter servicelovens voksenbestemmelser, herunder særligt §§ 83 og 85. Efterforsorg er således et supplement til den hjælp, kommunen visiterer borgeren til for at sikre, at vedkommende kan bo i og fastholde eget hjem og kan bestå af fx fortsat tilknytning til boformen, drøftelse af praktiske gøremål i og uden for boligen, opbygning af sociale netværk, hjælp til økonomi eller lign.

I lovbemærkningerne til efterforsorg fremgår følgende:

"Botræningen kan foregå såvel i institutionen som i en udslningsbolig udenfor institutionen. Det er vigtigt, at hjælpen ydes i samarbejde med kommunen som led i en helhedsorienteret indsats, således at hjælpen tilrettelægges som omfattende både

botræning og udflytning i mere vedvarende boformer eller egen lejlighed med den nødvendige støtte og medhjælp"

Dette kan efter socialtilsynets vurdering tolkes således, at en § 110 indsats godt kan følge med ud i en udslusning, eller ved udflytning i egen lejlighed, og altså ikke skal visiteres af kommunen i form af fx § 85-indsats.

Socialtilsyn Midt mener i forlængelse heraf, at det bør præciseres, om efterforsorg er en ydelse, der er omfattet af socialtilsynenes godkendelses- og tilsynskompetence, og i bekræftende fald, i hvilket omfang.

Venlig hilsen

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Karina Hjermitzlev', with a stylized, flowing script.

Karina Højmark Hjermitzlev
Jurist

SOCIALT LEDERFORUM

Kochsgade 31A, 5000 Odense C
tlf.: 2388 5995

mail@socialtlederforum.dk
www.socialtlederforum.dk

Social- og Indenrigsministeriet

Holmens Kanal 22
1060 København K

10. november 2019

Høring over udkast til vejledning om botilbud mv. til voksne

Ministeriets sagsnr.: 2019-5302

Social- og Indenrigsministeriet har ved mail af 11. oktober 2019 anmodet om Socialt Lederforums eventuelle bemærkninger til udkast til vejledning om botilbud mv. til voksne.

Socialt Lederforum takker for muligheden for at afgive høringssvar.

Socialt Lederforum har tidligere haft muligheden for at kommentere det indledende lovarbejde og for at komme med input til den forrige minister, vi har derfor ingen yderligere bemærkninger.

Med venlig hilsen

Bo Møllerup

Direktør Socialt Lederforum

Mobil: 4045 6242

Email: bomo@socialtlederforum.dk

Social- og Indenrigsministeriet
Holmens Kanal 22
1060 København K

hfp@sm.dk
p-hadicap@sm.dk

Ankestyrelsens bemærkninger til udkast til vejledning om botilbud mv. til voksne

11. november 2019

J.nr. 19-50144

Bemærkninger til afsnit om sondring mellem botilbud og serviceydelser
Følgende fremgår af sidste punktum: " Socialtilsynets ansvar efter socialtilsynslovens § 4 omfatter endvidere botilbudslignende tilbud, som f.eks. kan være etableret i almene plejeboliger, og...."

Ankestyrelsen
7998 Statsservice

Tel +45 3341 1200

Efter Ankestyrelsens praksis er et botilbudslignende botilbud et midlertidigt botilbud modsat plejeboliger, som er længerevarende botilbud. Det betyder, at hvis de bliver etableret i almene plejeboliger, skal disse boliger udskilles fra plejeboligerne. Begrundelsen herfor er, at borgeren ikke har mulighed for at udnytte sit frie valg ved visitering til botilbudslignende botilbud. Vi henviser til vores principafgørelse 29-17.

ast@ast.dk
sikkermail@ast.dk

EAN-nr:
57 98 000 35 48 21

Åbningstid:
man-fre kl. 9.00-15.00

Bemærkninger til afsnit om opsigelse, jf. punkt 37

I andet afsnit står der: " For personer med betydelig og varigt nedsat psykisk funktionsevne, som modsætter sig flytning eller mangler evnen til at give informeret samtykke hertil, gælder endvidere, at det er en forudsætning for flytning af borgeren, at magtanvendelsesreglerne i servicelovens §§ 129, 129 a eller 136 f iagttages."

Vi foreslår, at denne sætning omformuleres. Magtanvendelse skal alene iagttages, når borgeren skal optages i et nyt botilbud. Hvis personen flytter fx i egen bolig, så skal magtanvendelsesbestemmelserne ikke iagttages.

Vi foreslår følgende "..., at det er en forudsætning når borgeren ved fraflytning fra botilbuddet for at blive optaget i et andet egnet botilbud, at magtanvendelsesreglerne i servicelovens §§ 129, 129 a eller 136 f bliver iagttaget."

Det er tilstrækkeligt, at borgerens væge kan opsigse botilbuddet.

Bemærkninger til punkt 43 om målgruppen

I forbindelse med kommunens vurdering af egnethed, skal kommunen være opmærksom på, om borgerens psykiske behov bliver dækket. Vi skal henvise til vores principafgørelse 21-17, hvor det er præciseret, at kommunen også skal sikre, at beboersammensætningen er ensartet.

Bemærkninger til punkt 44

Til sidste punktum om tilbudslignende botilbud, skal vi henvise til vores bemærkninger til afsnittet om sondring mellem botilbud og serviceydelser.

Bemærkninger til punkt 45 om mulighed for at medvirke til at få anvist et ungetilbud.

Vi forudsætter, at den unge mellem 18-35 år kan udnytte sine muligheder for frit valg også ved fraflytning af ungetilbud, jf. principafgørelse 41-15.

Bemærkninger til punkt 65

Vi finder, at bestemmelsen i almenboliglovens § 58 a og servicelovens § 108, stk. 3, giver borgeren en ret til at bo sammen med ægtefælle eller samlever i et botilbud.

Vi foreslår, at dette fremgår i punktet, dvs. at kommunerne skal sikre, at ægtefæller kan bo sammen.

Hvis ægtepar ikke kan flytte sammen, er det Ankestyrelsens opfattelse, at der ikke vil være tale om et egnet tilbud. Dette kan betyde, at hvis borgeren har fundet et botilbud, hvor ægtefællen kan flytte ind, at det så er det botilbud, som vil anses som egnet. Det er afgørende her, at kommunen ikke selv har peget på et andet tilbud, hvor det er muligt for borgeren at bo sammen med ægtefællen.

Bemærkninger til punkt 70 og 137

Vi skal bemærke, at kommunen, hvis borgeren ikke giver eller kan give et habilt samtykke, skal iagttage reglerne om optagelse i særligt botilbud uden samtykke. Vi henviser også til vores principafgørelse 21-17.

Bemærkninger til punkt 73

Vi bemærker, at førtidspensionister, der er omfattet af reglerne om førtidspension før 1.1.2003, og folkepensionister, ikke er omfattet af

målgruppen for at modtage merudgifter. Disse borgere vil kunne få nødvendige udgifter dækket som personligt tillæg, hvis de opfylder betingelserne, herunder er særlig økonomisk vanskeligt stillet.

Bemærkninger til punkt 76

Vi skal hertil bemærke, at borgeren i visse situationer på grund af sin funktionsnedsættelse vil kunne være berettiget til særlig boligindretning efter servicelovens § 116.

Bemærkninger til punkt 88, punkt 115 og 120

Det fremgår, at borgeren er forpligtet til at betale fra det tidspunkt, hvor boligen er til disposition.

Vi skal henvise til vores principafgørelse 43-19, hvor det er præciseret, at kommunen ikke kan opkræve egenbetaling for et botilbud, før kommunen har truffet en afgørelse om egenbetalingens størrelse og meddelt det til borgeren. En afgørelse om egenbetaling har først virkning overfor borgeren fra meddelelsetidspunktet og kun for fremtiden.

Bemærkninger til punkt 113

Vi skal bemærke, at kommunen skal sikre sig, at rammerne er til stede for at kunne tildele den nødvendige visiterede hjælp, jf. 28-18.

Bemærkninger til punkt 119, 3. afsnit

Vi bemærker, at reglerne om optagelse i særligt botilbud uden samtykke efter servicelovens regler skal anvendes ved optagelse i et botilbud. Hvis borgeren ikke flytter ind i et nyt botilbud efter fraflytning fra sit botilbud dvs. flytter ind i egen bolig, så skal kommunen ikke iagttage magtanvendelsesreglerne.

Formuleringen i teksten kan efter vores opfattelse forstås sådan, at reglerne om flytning uden samtykke altid skal anvendes ved en flytning.

Bemærkninger til punkt 128

Vi er af den opfattelse, at hvis fællesarealerne bliver brugt til andet formål, så beboerne ikke har en adgang eller en begrænset adgang så skal det føre til en nedsættelse af huslejen. Vi finder derfor, at det ikke er tilstrækkeligt at skrive "bør" i denne situation.

Bemærkninger til punkt 135, 2. afsnit

Vi bemærker, at vi er ved at behandle dette spørgsmål principielt, om en kommune kan anses for at være klageberettiget efter retssikkerhedslovens § 61.

Bemærkninger til punkt 141, 4. afsnit

Det fremgår blandt andet: "Dette indebærer bl.a. afgørelse om en ny egnet bolig, medmindre der på anden vis er fundet en ny egnet bolig til borgeren." Her foreslår vi, at det tydeliggøres, at der ikke skal træffes afgørelse, hvis borgeren selv har fundet fx en lejlighed eller er flyttet ind med pårørende.

Bemærkninger til punkt 142, sidste afsnit

Hvis kommunen finder, at borgeren skal optages i et nyt botilbud, men borgeren modsætter sig dette, da borgeren ikke vil flytte, er det vores opfattelse, at borgeren kan optages på et nyt botilbud ved magt, hvis denne er omfattet af målgruppen for brug af magtanvendelse. I den forbindelse skal kommunen iagttage reglerne om flytning uden samtykke eller og evt. reglerne om frit valg ved optagelse på længerevarende botilbud. Det følger af principafgørelse 18-18.

Bemærkninger til punkt 159

I forbindelse med behandling efter servicelovens § 102 har vi truffet afgørelse om personkredsen for denne ydelse. Vi henviser til vores principafgørelse 28-17.

Bemærkninger til punkt 173, 2. afsnit om tryghed

Vi skal i den forbindelse henvise til vores praksis om, at der ikke er hjemmel til at videoovervågning. Videoovervågning, der anvendes uden samtykke fra beboerne, er magtanvendelse, der kræver hjemmel. Der er ikke hjemmel i serviceloven til at benytte videoovervågning som magtanvendelse. Der henvises til principafgørelse 12-18.

Bemærkninger til punkt 188

Persongruppen, der er omfattet af reglerne om husvilde, vil typisk ikke være i målgruppen for ophold på et forsorgshjem. Derfor kan lederen give afslag på indskrivning.

Bemærkninger til punkt 189

Når lederen bortviser en person, så har lederen også udskrevet en person fra boformen. Lederen har derved truffet en afgørelse, som borgeren kan klage over. Ankestyrelsen har i den forbindelse mulighed for at give afgørelsen opsættende virkning. Ankestyrelsen behandler for

tiden en sag om bortvisning og udskrivning fra et forsorgshjem principielt.

Bemærkninger til punkt 212

Vi vil foreslå, at ministeriet kommer med et eksempel på en situation, hvor borgeren kan få hjælp ved udsættelse af fx sommerhus efter planlovgivningen.

Bemærkninger til punkt 259

Vi henviser også til vores principafgørelse 72-14, der præciserer, at en borger kan have en meget betydelig nedsat funktionsevne og et så omfattende behov for hjælp til almindelige, daglige funktioner samt pleje, omsorg og behandling, at behovet ikke vil kunne dækkes på anden vis end i et botilbud efter servicelovens § 108. Disse borgere vil derfor kun kunne vælge egnede boliger oprettet efter servicelovens § 108 ved udnyttelse af deres frie valg.

Bemærkninger til punkt 283

Vi skal bemærke, at vi er af den opfattelse, at der ikke er hjemmel til at optage en borger på et botilbud uden dennes habile samtykke, medmindre magtanvendelsesreglerne er iagttaget. Det betyder, at kommunerne også overfor borgere, der efter fraflytning fra et ungetilbud efter servicelovens § 108 a, skal optages på et andet botilbud, skal anvende reglerne om flytning uden samtykke. Det følger af principafgørelse 18-18.

Venlig hilsen

Birgitte Anne Mohrsen

biam@ast.dk

Tlf. 61 89 72 23

Social- og Indenrigsministeriet
Fremsendt med e-mail til
hfp@sm.dk og p-handicap@sm.dk

Den 11. 11. 2019
D.nr. 462971
Sagsbeh. tg_lev

Høringssvar vedr. udkast til Vejledning om botilbud mv. til voksne

Idet vi takker for det fremsendte vejledningsudkast, fremsender Landsforeningen LEV hermed sit høringssvar.

Generelle bemærkninger

Beskrivelse af relevante temaer

Der er en række relevante temaer, som vi ikke mener, at det nuværende vejledningsudkast beskriver tilstrækkeligt. Vi foreslår, at der overvejes en selvstændig beskrivelse i vejledningen på nedenstående temaer og at der i disse sammenhænge henvises til andre relevante vejledninger på området.

- Værger spiller en helt central rolle i forbindelse med en række flytninger til og imellem forskellige botilbud. Vi savner her en tydeligere beskrivelse af værgens rolle, herunder magtanvendelsesreglerne, opsættende virkningsbetydning mv.
- Vi savner desuden en tydeligere beskrivelse af forholdet mellem borgerens informerede samtykke og borgerens ret til at have indflydelse på hvor han/hun vil bo. I den forbindelse bør der ligeledes ske en beskrivelse af kommunens forpligtelse til at vejlede om hvordan det frie valg bruges.
- Herunder beskrives betydningen af dobbeltvisitation: hvad er det; konsekvenser; betydning og sagsbehandling (herunder klageadgang på afslag på fra modtagende kommune). Dette er relevant ved valg af tilbud i anden kommune således, at mennesker med handicap også i realitet og praksis kan udøve flytteret og selv have indflydelse på, hvor i landet de ønsker at bo.

Præcisering af centrale begreber

Vejledningsudkastet anvender begreber, som vi ikke mener, er tilstrækkeligt tydeligt definerede.

Det drejer sig om begrebet "almen plejebolig" kontra "almen ældrebolig". Vi efterlyser i den forbindelse en beskrivelse af forskelle og kriterier i forbindelse med visitationen til disse typer bolig.

Vi savner desuden en mere præcis definition af begrebet "botilbudslignende tilbud". Her kan med fordel tages udgangspunkt i Ankestyrelsens principafgørelse 2-19. Dette for at undgå et begreb, der kun findes i lovforklaring men ikke i lovgivningen.

Specifikke bemærkninger

Indledning

- Afsnittet "Sondring mellem botilbud og serviceydelser". Vi foreslår, at afsnittet suppleres med en grundig beskrivelse af, hvilke sagsbehandlingsmæssige konsekvenser og forpligtelser opdelingen af bolig og serviceydelser indebærer for kommunen og hvilke rettigheder det indebærer for borgeren. Det bør således uddybes, at der skal ske selvstændig visitation og afgørelse til henholdsvis botilbud og serviceydelserne i tilbuddet.

Afsnit I, Almene ældreboliger til brug for ældre og personer med handicap

- Punkt 21. Det bør overvejes at vejledningen eksplicit tager stilling til visse botilbuds etablering af diverse konti/kasser med henblik på anskaffelser til fællesboligarealer. Boligministeriet og det Kommunale tilsyn har udtalt at der ikke er hjemmel til disse konti/kasser. Sådanne udgifter skal lægges ind i huslejen.
- Punkt 23. Vi gør opmærksom på den planlagte udfasning af licens og overgang til medieskat.
- Punkt 31. Vi savner under dette punkt en beskrivelse af lejernes situation ved kommunens beslutning om anvendelse af boligerne til andre formål, samt afhændelse af boligen, nedlæggelse af servicedel/servicearealer herunder betydningen for borgeren, lejerettigheder mv. Vi foreslår generelt at vejledningen uddyber regler ved opsigelse af lejere; opsigelsesgrunde; rettigheder mv.
- Punkt 46. Vi finder det misvisende når det i andet afsnit i punktet anføres: "Som udgangspunkt skal ansøgeren opfylde alderskriteriet for at få anvist en ungeboli." Formuleringen antyder, at alderskriteriet kan fraviges, hvilket vi ikke ser, at der er grundlag for i loven.
- Punkt 46. Vi finder det relevant at overveje en tilføjelse til denne formulering: "Endelig skal kommunen vurdere, hvorvidt indretningen af det pågældende tilbud og det tilknyttede personale i tilbuddet modsvarer det behov, som borgeren har for pleje og omsorg under opholdet." Det bør efter vores opfattelse også fremgå af afsnittet, at kommunen skal vurdere behovet for at visitere borgeren til yderligere hjælp end den som kan ydes af det tilknyttede personale i tilbuddet.
- Punkt 48. Der bør være en tydelig beskrivelse af konsekvenserne for en kommune, som ikke overholder 6 mdr. fristen. Hvordan er lejeren stillet? Der bør ligeledes ske en tydelig beskrivelse af sagsbehandlingstrin og bor-

gerens klageadgang, samt af forholdene omkring opsættende virkning ved anvisning af nyt tilbud.

- Punkt 48. Det fremgår af vejledningsudkastet: "Har lejereren ikke senest 3 måneder før opsigelsesvarslets udløb fået tilbudt en ny egnet bolig, må den påtænkte fraflytning udskydes således, at der kommer til at gå mindst 3 måneder fra det tidspunkt, hvor lejereren får tilbudt en egnet bolig, og til lejereren skal fraflytte den nuværende bolig i ungetilbuddet" Vi savner i den forbindelse en præcisering af, kommunens særlige forpligtelser i forbindelse med sådanne udskydelser, herunder: Situationer hvor borgeren er fyldt 35 år; den maksimale varighed af en udskydelse; samt om en sådan udskydelse kan gentages eller forlænges.
- Punkt 49. Ved en visitation vil der ofte opstå dobbelthusleje i den periode hvor den fraflyttede bolig istandsættes. Vi efterlyser at vejledningen under dette punkt tydeliggør kommunens forpligtelse til at afholde borgerens udgifter til dobbelthusleje i disse situationer, herunder manglende boligstøtte til den ene bolig.
- Punkt 49. Vi savner desuden en beskrivelse af kommunens forpligtelse til at yde praktisk bistand til eksempelvis ned- og udpakning af hjem, bestilling af flyttebil, elektriker til ophængning af lamper, støtte til indkøb af nyt inventar til bolig og sikre en hensigtsmæssig og hyggelig/personlig indretning af det nye hjem.
- Punkt 50. Vi finder, at der bør nævnes mulighed for opsættende virkning ved klage over nyt tilbud – som minimum med henvisning til relevant lovgivning. Det bør nævnes, at kommunen skal være opmærksom på servicelovens § 82, samt på lejerens evne til at give et informeret samtykke.
- Punkt 52. Vi foreslår, at det præciseres, hvordan skader på inventar og bolig i boligens fællesarealer håndteres. Herunder det forhold at inventar i fællesarealer i første omgang er afholdt over ejendommens drift.
- Punkt 56. Vi foreslår at punktet suppleres med en beskrivelse af hvordan ledelse og medarbejdere i botilbud i praksis skal forholde sig i tilfælde af skader. Botilbuddets forpligtelse til at rette henvendelse til den relevante kommunale myndighed, bør således tydeliggøres.

Afsnit II. Plejehjem og beskyttede boliger samt andre boliger til ældre og personer med handicap

- Punkt 78. Vi finder ikke at der kun er tale om en fastsættelse af boligbetalingen. Der er tale om en afgørelse om fastsættelse af boligbetalingen, som kan påklages. Dette bør tydeliggøres i punktet.

Afsnit III. Botilbud efter servicelovens kapitel 20

- Punkt 110. Vi foreslår, at vejledningen uddyber med en mere praksisnær og eksemplificerende beskrivelse af "indholdet i tilbuddet og formålet med indsatsen". Desuden bør punktet indeholde en tydeligere beskrivelse af hvori væsentlige ændringer i tilbuddet kan bestå, samt foretage henvisning til andre relevante vejledninger.
- Punkt 120. Der skrives "fastsætter betalingen" – vi foreslår "træffer afgørelse om betalingen", jf. bemærkning til punkt 78.

- Punkt 140. Værgen bør nævnes i sætningen "afgørelser af denne type træffes i samarbejde og dialog med borgeren selv og evt. borgerens pårørende".

Med venlig hilsen

Thomas Gruber
Teamleder

Social- og Indenrigsministeriet
Holmens Kanal 22
1060 København K

Att: Helle Fich Pedersen

Taastrup den 11.11.2019

Høring over udkast til vejledning om botilbud mv. til voksne

LOS - Landsorganisation for sociale tilbud takker for muligheden for at afgive høringssvar til udkast til vejledning om botilbud mv. til voksne.

Generelle kommentarer

LOS er positive over for, at unge mellem 18-35 år med psykisk og fysisk funktionsnedsættelse får mulighed for en genvurdering af funktionsniveau og støttebehov ved det 35. år, så borgeren kan tilbydes en indsats, der understøtter borgerens aktuelle behov. Samtidig er LOS bekymrede for, at borgeren i den forbindelse genvisiteres til en bolig eller et tilbud, hvor indsatsen i mindre grad matcher borgerens behov, men er mere økonomisk fordelagtigt for kommunen. LOS ser hermed med bekymring for borgerens retssikkerhed og varetagelsen af dennes interesser.

Dertil kommer, at der er en stor økonomisk risiko for tilbuddene ved etablering af § 108a pladser, da kommunen har mulighed for at visiterer til § 108a, men ikke er forpligtede hertil. Botilbuddene risikerer som følge heraf at have ledige pladser i tilbuddet, som de ikke kan besætte eller tilbyde til andre borgere, visiteret efter §§ 107/108, da der på afdelingen kun må bo unge mellem 18-35 år visiteret efter SEL § 108a.

Etablering af § 108a botilbud i etablerede § 108-botilbud kan samtidig have den konsekvens, at borgere over 35 år, der bor i de eksisterende rammer i en overgangsperiode kan komme til at bo sammen med borgere mellem 18-35 år jf. reglerne om frit valg og flytning uden samtykke. Da der ikke er grundlag for at flytte borgeren kan der blive tale om en længere periode med den konsekvens til følge, at lovændringerne først får indvirkning med fremadvirkende kraft.

Ligeledes har mange botilbud jf. SEL §§ 107/108 i forvejen etableret unge afdelinger, hvor de unge kan have en ungdomsmiljø blandt ligestillede. Der er således en risiko for, at lovforslaget ikke er formålstjenligt.

LOS er ligeledes opmærksomme på mulighederne for dispensation i de tilfælde, hvor funktionsniveauet i højere grad end alderskriteriet er afgørende for målgruppen.

Konkrete bemærkninger

LOS har følgende bemærkninger til ændringsforslaget;

Under afsnit **visitation og anvisning pkt. 46, afsnit 5**

fremgår det, at *"Kommunalbestyrelsen bør desuden undgå at anvise en borger til en ungebolig, hvis det må ventes at være betænkeligt i forhold til, at kommunen skal kunne drage omsorg for, at*

borgeren fraflytter boligen, inden borger fylder 35 år. ” bør rettes til Kommunalbestyrelsen skal ikke anvise en borger en ungebolog, hvis det ikke er foreneligt med, at borger fraflytter boligen, inden borger fylder 35 år.

Under afsnit **Lejers fraflytning af boligen pkt. 48,**

Lejer bør afstattes af borger.

Det fremgår af **afsnit 1**, at *”Aftalen bør indeholde en plan for, hvordan opsigelse og fraflytning af bolig skal foregå, så lejerer sikres en tryk overgang for flytning til anden bolig.”* ”Bør” bør i denne sætning erstattes af skal mhp. at sikre borgerens retssikkerhed og overgang til anden bolig.

Afsnit 7

”Der bør så vidt muligt tages de første skridt til en afklaring af, hvilken form for fremtidig bolig, lejerer har behov for, inden lejerer varsles om fraflytning af boligen i ungetilbuddet.” bør erstattes af Det skal afklares, hvilken form for fremtidig støtte og bolig, borgeren har behov for inden borgeren varsles om fraflytning af boligen i ungetilbuddet.

Kapitel 10

Under afsnittet **En mulighed for kommunen, pkt 139**

Kommunen har mulighed for at visiterer til § 108a botilbud afhængigt af lokale ønsker og behov, og kan således helt undlade at benytte muligheden. Heri ligger en stor risiko for de botilbud, der vælger at etablere en ungeafdeling jf. SEL § 108, stk 1 jf. § 108 a. De kan risikere, at kommunen ikke visiterer borgere til § 108a, men i stedet visiterer borgerne til § 108 tilbud, som hidtil. Som følge heraf kan tilbuddet have ledige pladser, som de ikke kan besætte til andre borgere.

Aktuelt er der mulighed for etablering af flexpladser jf. SEL §§ 107 og 108 ved oprettelse af botilbud jf. SEL § 107 og § 108 for at kunne imødekomme kommunens og borgerens behov og samtidig sikre fuld belægning af sit tilbud. Mange botilbud jf. SEL § 107/108 har i forvejen etableret ungeafdelinger og øvrige afdelinger, hvor borgere kan bo sammen med andre borgere, de har nogenlunde samme alder, funktionsniveau og interesser med, og for hvem de udgør et match for hinanden. Udover den beskrevne risiko, som botilbuddene løber, vil der for tilbuddene ligeledes være en større udgift til etablering og godkendelse af tilbuddet, der giver anledning til uklarhed/overflødigdom omkring lovforslaget.

Afsnit 4

Kommunalbestyrelsen bør desuden undgå at anvise en borger til et botilbud målrettet unge, hvis det må ventes at være betænkeligt i forhold til, at kommunen skal kunne drage omsorg for, at borgeren fraflytter boligen, inden borger fylder 35 år. ” bør rettes til Kommunalbestyrelsen skal ikke anvise en borger et botilbud målrettet unge jf. SEL § 108a, hvis det ikke er foreneligt med, at borger fraflytter boligen, inden borger fylder 35 år.

Sanne Canzanella Rantanen
Fagkonsulent, LOS

Social- og Indenrigsministeriet
Holmens Kanal 22
1060 København K

Sendt pr. mail til:
hfp@sm.dk
p-handicap@sm.dk

Socialtilsyn Nord
Postadresse:
Springvandspladsen 5
9800 Hjørring
Telefon 7233 6930
socialtilsynnord@hjoerring.dk
www.socialtilsynnord.hjoerring.dk

Den 11-11-2019

Sagsnr.: 00.01.00-A50-4-14

Sagsnr. 2019-5302 – Høring over udkast til vejledning om botilbud mv. til voksne.

Social- og Indenrigsministeriet sendte den 11. oktober 2019 udkast til vejledning om botilbud mv. til voksne, i høring hos blandt andet Socialtilsyn Nord, Hjørring Kommune.

Socialtilsyn Nord takker for denne lejlighed til at afgive høringssvar.

Socialtilsyn Nords kommentarer til udkastet følger nedenfor:

Fleksible pladser

Det fremgår af vejledningens, pkt. 44, afsnit 3, at det er en forudsætning for etableringen, at boligerne opføres som en afdeling eller som en del heraf i et samlet eget byggeri, hvor de unge sikres mulighed for at leve et ungdomsliv.

Det er ikke angivet tydeligt, om dette i alle tilfælde afskærer muligheden for, at socialtilsynet kan godkende, at tilbud kan oprette fleksible pladser mellem § 108 og § 108 a. Det kan med fordel tydeliggøres i vejledningen.

Overgangsperiode

Det fremgår af vejledningens pkt. 138, at socialtilsynet skal tage højde for, at der i en overgangsperiode kan være beboere over 35 år på et botilbud målrettet unge.

Det er ikke angivet, hvor lang en overgangsperiode kan være. Dette kan med fordel angives i vejledningen.

Efterforsorg

Det fremgår af vejledningens pkt. 193, at der som en del af et forsorgshjem kan tilbydes efterforsorg i § 110 regi.

Socialtilsynet har jævnfør § 4 i lov om socialtilsyn ansvaret for, at føre tilsyn og godkendt tilbud efter § 110.

Side 2

Det fremgår dog ikke tydeligt af vejledningen om Socialtilsynet skal føre tilsyn med efterforsorg, om socialtilsynet skal godkende antal pladser til efterforsorg og om pladserne skal registreres på Tilbudsportalen. Dette kan med fordel tydeliggøres i vejledningen.

-o0o-

Har I spørgsmål til ovenstående, er I velkomne til at kontakte jurist Lene Skougaard Magle på telefon 72 33 69 38 eller på mail lene.skougaard.magle@hjoerring.dk.

Med venlig hilsen

Sigrid Fleckner
Tilsynschef

den 7. november 2019

Høringssvar til vejledning om botilbud mv. til voksne

Social- og indenrigsministeriet har den 11. oktober 2019 anmodet om bemærkninger til udkast til vejledning om botilbud mv. til voksne.

BL har gennemgået vejledning om botilbud mv. til voksne, som er en vejledning til lov nr. 498 af 1. maj 2019, der træder i kraft på botilbudsområdet den 1. januar 2020.

BL har følgende bemærkninger til vejledningen:

Punkt nr. 41: Almene plejeboliger til personer med betydelig og varig nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne

"Kommunalbestyrelsen skal anvise personer med betydelig og varigt nedsat fysisk og psykisk funktionsnedsættelse til boligerne. Hvis boligerne ikke kan udlejes til denne personkreds, kan boligerne udlejes til ældre og personer med handicap jf. § 54, stk. 1, 1. pkt. Boligerne kan lejes ud til andre boligsøgende ved ledighed."

Sidste sætning, *"Boligerne kan lejes ud til andre boligsøgende ved ledighed"* præciserer ikke, hvem disse pågældende personer er, og om disse er personer, som kommunalbestyrelsen anviser, eller om boligorganisationen kan forestå udlejningen af den ledige bolig gennem den almindelige venteliste.

Punkt nr. 50: Opsigelse og klageadgang

Sætningerne *"Såfremt lejerer vil klage over selve opsigelsen, kan denne indbringes for boligretten"* og *"Kan lejerer ikke godkende opsigelsen, skal lejerer senest 6 uger efter det tidspunkt, hvor lejerer har fået anvist en anden bolig, fremsætte skriftlig indsigelse over for udlejerer, jf. almenlejelovens § 89, stk. 2. Udlejerer må da anlægge sag ved boligretten senest 6 uger efter lejerfristens udløb, hvis udlejerer ønsker at opretholde opsigelsen, jf. almenlejelovens § 89."* i vejledningen er tvetydige.

Ud fra beskrivelsen i vejledningen kan det læses som om, at både lejerer og udlejerer kan/skal indbringe opsigelsen for boligretten, hvis lejerer ikke vil godtage opsigelsen.

Ud fra bestemmelsen i almenlejelovens § 89, stk. 2 er det dog klart formuleret, at lejerer skal gøre indsigelse til udlejerer, hvis lejerer ikke kan godkende opsigelsen. Derfra er det udlejerer, der må anlægge sag ved boligretten, såfremt udlejerer vil fastholde opsigelsen trods indsigelsen fra lejerer.

Sætningen *"Såfremt lejerer vil klage over selve opsigelsen, kan denne indbringes for boligretten"* bør derfor udgå af vejledningen, da dette fremstår misvisende i forhold til lejerers retstilling.

Herudover giver sætningen *"Afgiver lejerer indsigelse for sent, det vil sige efter udløbet af 6-ugersfristen, fortaber lejerer retten til at gøre indsigelse. Konstateres det imidlertid"*

efterfølgende, at udlejerens opsigelse er ugyldig, vil opsigelsen ikke kunne gøres gældende over for lejereren.” anledning til bemærkninger.

Det bør præciseres, *hvem* der skal ”konstatere” opsigelsens ugyldighed som kan fravige lejerens frist på 6 uger, og om der gælder en absolut frist herfor.

Punkt nr. 138: Etablering af botilbud målrettet unge

”Der kan desuden både være tale om, at der etableres nye tilbud efter § 108, stk. 1, som målrettes unge efter § 108 a, og om, at eksisterende tilbud efterfølgende målrettes unge. I sidstnævnte tilfælde vil der kunne være en kortere eller længere periode, hvor nogle botilbud målrettet unge under 35 år også vil have beboere over 35 år. Personer, der er flyttet ind på et botilbud, før tilbuddet blev målrettet unge efter den foreslåede § 108 a, vil således ikke kunne flyttes fra tilbuddet med den begrundelse, at tilbuddet efterfølgende er blevet målrettet unge. I forbindelse med det driftsorienterede tilsyn skal socialtilsynet derfor tage højde for, at der i en overgangsperiode kan være beboere over 35 år på et botilbud målrettet unge.”

Det giver anledning til tvivl, hvorvidt dette reelt betyder, at boligerne, som er målrettet unge under 35 år med betydelig og varig nedsat fysisk og psykisk funktionsevne, fremover skal bemærkes til denne persongruppe. I så fald bør dette præciseres i vejledningen.

Punkt nr. 141: Forberedelse af borgerens fraflytning

”Kommunalbestyrelsen skal senest 6 måneder, før en beboer på et botilbud målrettet unge fylder 35 år, varsle borgeren om, at vedkommende skal fraflytte botilbuddet, inden vedkommende fylder 35 år. Varslingen kan ske såvel mundtligt som skriftligt. Det afgørende er, at borgeren senest 6 måneder før sit fyldte 35. år bliver opmærksom på, at borgeren snart skal flytte fra botilbuddet. Kravet om varsling gælder dog ikke, hvis borgeren selv giver udtryk for at ville fraflytte botilbuddet, inden vedkommende fylder 35 år.”

Sidste sætning giver anledning til tvivl, da begrebet ”udtryk” ikke giver en vejledning i, hvordan bestemmelsen i servicelovens § 108a, stk. 3 med begrebet ”tilkendegiver” skal forstås.

Det bør i vejledningen beskrives, hvilke kvalifikationskrav der stilles til tilkendegivelsen, som kan medføre et bortfald om kravet om varsling. Det bør hertil konkretiseres, om der er krav om dokumentation i form af en skriftlig tilkendegivelse, eller om borgeren skal have søgt andre boliger aktivt på en digital platform eller andre der, som kan dokumenteres.

Punkt nr. 142: Kommunalbestyrelsens forpligtelser ved borgerens fraflytning og herefter

I sidste afsnit står: *”Hvis en borger afviser at flytte fra sin bolig på et botilbud målrettet unge og flytte ind i et botilbud eller en anden bolig, som kommunalbestyrelsen vurderer egnet til borgeren, skal kommunalbestyrelsen i dialog med borgeren søge efter andre egnede boliger. Det vil være væsentligt, at kommunalbestyrelsen lægger vægt på borgerens ønsker til en ny bolig og søger at motivere borgeren til en flytning. Kommunalbestyrelsen bør søge at forebygge sådanne situationer ved at forberede borgeren og dennes pårørende på, at borgeren vil skulle fraflytte tilbuddet inden sit fyldte 35. år.”*

Afsnittet sår tvivl om den situation, hvor beboeren nægter at fraflytte botilbuddet og derfor fortsat afviser kommunalbestyrelsens anvisning til en anden bolig.

Vejledningen bør gøre helt klart, om det er muligt at tage magtanvendelsesreglerne i brug eller bede fogedretten udsætte beboeren, således udlejerens forpligtelse til at sørge for, at boligen ikke bebos af unge over 35 år, kan efterleves i praksis, jf. udlejerens ansvar til at påse, at lejeren fraflytter boligen efter almenboliglovens § 54, stk. 4.

Derfor bør vejledningen også beskrive, hvorledes udlejerens lovpligtige ansvar efter almenboliglovens § 54, stk. 4 harmonerer med det tilfælde, hvor kommunalbestyrelsen ikke kan få en borger til at acceptere opsigelsen og fysisk fraflytte boligen.

I dette tilfælde bør det beskrives nærmere, hvorledes situationen konkret skal håndteres. Eksempelvis om det er kommunalbestyrelsen eller udlejeren på baggrund af kommunalbestyrelsens anmodning, der skal rekvirere fogedrettens hjælp, eller om kommunalbestyrelsen i denne situation har hjemmel til at anvende magt efter magtanvendelsesreglerne.

Udover ovenstående bemærkninger finder BL ikke anledning til yderligere bemærkninger i vejledningen.

BL står naturligvis til rådighed, såfremt der ønskes en uddybning af ovennævnte.

Med venlig hilsen

Bent Madsen

Til Social- og Indenrigsministeriet

Familiærretshuset
Storetorv 10
6200 Aabenraa

Telefon: 7256 7000
Skriv til os via borger.dk
www.familiærretshuset.dk

EAN-Nr. 5798000362222

Svar på høring over udkast til vejledning om botilbud mv. til voksne

Dato:
8-11-2019

Ovennævnte udkast til vejledning, som ministeriet har fremsendt den 11. oktober 2019, giver ikke Familiærretshuset anledning til bemærkninger.

Direktion

Med venlig hilsen

Sags nr:
2019 - 106384

Rie Thoustrup Sørensen

Sagsbehandler:
Sandra Rieder Snitgaard

08-11-2019

EMN-2019-01406

1317633

Anne-Mette Sønderby
Bonde

Supplerende høringssvar på høring over udkast til vejledning om botilbud for voksne fra Danske Regioner

Punkt 35, 2. afsnit

Indholdet menes at være i strid med den øvrige lovgivning. En kommune kan ikke via en vejledning tillægges mulighed for at stoppe en anden kommunes beslutning om at overflytte en borger med type II dom til en sikret afdeling.

Det strider mod lov om retssikkerhed og administration på det sociale område § 16 a, jf. lov om Sel. §§ 109 stk. 7, jf. stk.1 jf. bekendtgørelse om magtanvendelse § 20 stk. 2 jf. § 19 stk. 4.

Venlig hilsen

Anne-Mette Sønderby Bonde

Danske Regioner

Børne- og Socialministeriet
Holmens Kanal 22
1060 København K
Att: hfp@sm.dk med kopi til p-handicap@sm.dk

8. november 2019

Høringssvar til udkast til vejledning om botilbud mv. til voksne

Overordnede bemærkninger

Selveje Danmark har den 11. oktober modtaget et udkast til *vejledning om botilbud mv. til voksne*, som vi med interesse har læst udkastet og stiller sig overordnet positivt til udkastet.

Selveje Danmark har i forbindelse med de forskellige forslag en række specifikke kommentarer. Se nedenstående.

Specifikke bemærkninger vedrørende vejledning om botilbud mv. til voksne

Vedr. kapitel 3 b. punkt 51- 56 Kommunal dækning af skader forvoldt af lejere i almene plejeboliger
Selveje Danmark finder det positivt, at vejledningen præciserer kommunernes betalingsforpligtelse for skader forvoldt i en almen plejebolig forvoldt af borgere med psykisk eller fysisk funktionsnedsættelse eller særlige sociale problemer, der hindrer den pågældende i at leve op til pligten til at behandle det lejede forsvarligt.

Selveje Danmark finder det positivt, at kommunens afholdelse af udgifter til istandsættelse omfatter skader i den individuelle bolig som skader på fælles boligarealer og adgangsarealer. Ikke blot under beboerens ophold men også skader, der først konstateres eller udbedres ved lejerens fraflytning.

Vedr. punkt 113 om visitation til §107 -tilbud

Selveje Danmark stiller sig kritisk over for forslaget om, at borgere, som har behov for misbrugsbehandling, og som kan være i målgruppen for et botilbud efter servicelovens § 107, stk. 2, nr. 2, kan få bevilget et ambulant behandling efter servicelovens § 101 i stedet for et §107-tilbud. Selveje Danmark mener ikke, at ambulant behandling er et fyldestgørende modsvar til borgerens behov for et døgnophold. Den foreslåede ændring vil forringe borgerens retsstilling.

Selveje Danmark mener derfor, at afsnittet om visitering til ambulant behandling bør udgå. Alternativt bør kommunen begrunde, hvorfor borgeren visiteres til et ambulant behandling frem for et døgntilbud, så borgeren og borgerens pårørende har mulighed for at vurdere om, visitationen er sket på et tilstrækkeligt kvalificeret grundlag og evt. klage over afgørelsen.

Vedr. punkt 140 om visitation

Selveje Danmark mener, at kommunalbestyrelsen skal inddrage borgeren og lægge vægt på borgerens egne ønsker til botilbud, der modsvarer borgerens behov, når kommunen træffer beslutningen om visitation.

Kommunalbestyrelsens vurdering af, hvorvidt et botilbud modsvarer borgerens behov, skal baseres på en udredning af borgerens behov gennemført ved hjælp af voksenudredningsmetoden (VUM) eller en lignende metode. Med en lignende metode forstås en anden metode, som lever op til de krav til udredning af borgernes behov, der følger af de almindelige forvaltningsretlige grundprincipper, herunder krav til oplysning af sagen og inddragelse af borgeren.

Vedr. punkt 158 og 198 om egenbetaling

Selveje Danmark finder det positivt, at vejledningen pointerer, at boformen kan fastsætte, hvor stor en andel af udgifterne til kost og vask, der opkræves betaling for hos borgerne, og at den resterende del af udgifterne kan indregnes i den samlede takst, som kommunen betaler for borgerens ophold.

Vedr. punkt 259 om frit valg

Selveje Danmark finder det positivt, at vejledningen pointerer, "at en borger, der er visiteret til et botilbud målrettet unge efter servicelovens § 108 a, vil kunne benytte sit frie valg af botilbud til at vælge et andet botilbud, der er målrettet unge efter § 108 a".

Vejledningen er i fuld overensstemmelse med lovforslagets bemærkninger til de enkelte bestemmelser, hvor det fremgår at "hvis der er truffet afgørelse om ophold i et tilbud målrettet unge, betyder dette, at borgeren ved aktivering af det frie valg i stedet kan vælge et andet botilbud målrettet unge."

Afsluttende bemærkninger

Selveje Danmark har ikke yderligere bemærkninger.

Med venlig hilsen

Kåre Skarsholm
Chefkonsulent, Selveje Danmark
Mail: ksk@selveje.dk
Mobil: 41 87 08 04

Social- og Indenrigsministeriet
Holmens Kanal 22
1060 København K
E-mail: hfp@sm.dk med kopi til p-handicap@sm.dk

WILDERS PLADS 8K
1403 KØBENHAVN K
TELEFON 3269 8888
MOBIL 9132 5688
ANCA@HUMANRIGHTS.DK
MENNESKERET.DK

DOK. NR. 19/02659-2

10. NOVEMBER 2019

HØRING OVER UDKAST TIL VEJLEDNING OM BOTILBUD MV. TIL VOKSNE

Social- og Indenrigsministeriet har ved e-mail af 11. oktober 2019 anmodet om Institut for Menneskerettigheders eventuelle bemærkninger til udkast til vejledning om botilbud mv. til voksne.

Instituttet har ingen bemærkninger.

Der henvises til ministeriets sagsnummer: 2019-5302.

Med venlig hilsen

Annecathrine Carl

JURIDISK RÅDGIVER

Social- og Indenrigsministeriet
Holmens Kanal 22
1060 København K

Sendt pr. mail til hfp@sm.dk med kopi til p-handicap@sm.dk

KL's høringssvar til udkast til vejledning om botilbud m.v. til voksne

Social- og Indenrigsministeriet har den 11. oktober 2019 bedt KL om eventuelle bemærkninger til udkast til vejledning om botilbud m.v. til voksne. Høringssvaret skal være Social- og Indenrigsministeriet i hænde den 11. november 2019.

Det har ikke været muligt at få KL's høringssvar politisk behandlet inden fristen. KL fremsender derfor et foreløbigt høringssvar, og vil fremsende eventuelle yderligere bemærkninger, når sagen har været politisk behandlet.

KL tager forbehold for de økonomiske konsekvenser.

KL har følgende bemærkninger til forslaget:

Generelle bemærkninger vedr. boliger målrettet unge

Vejledningens kapitler 3 a og 10 handler om de regler om målretning af botilbud til unge, der er indført med ændring af lov om social service, lov om almene boliger m.v., lov om leje af almene boliger og forskellige andre love, nr. 498 af 1 maj 2019. Reglerne træder i kraft 1. januar 2020.

I begge kapitler er det ikke beskrevet, hvilke procedurer kommunen kan/skal anvende i de tilfælde, hvor kommunen har fulgt de procedurer for varsling, dialog mv., som der stilles krav om i loven, men en borger alligevel modsætter sig at flytte fra sin bolig til en anden passende bolig, når han/hun er fyldt 35 år.

KL foreslår, at der både i kapitel 3 a og 10 indskrives, hvilke procedurer kommunen kan og skal følge i disse tilfælde.

Målgruppe for almene plejeboliger, lov om almene boliger § 57

Af vejledningens punkt 39 fremgår det, at kommunalbestyrelsen kan anvise ældre til almene plejeboliger, jf. lov om almene boliger § 57.

Målgruppen for almene plejeboliger er ældre, personer med handicap, der har særligt behov for sådanne boliger samt personer med betydelig og varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne. KL foreslår derfor, at punkt 39 justeres, så det fremgår, at kommunalbestyrelsen kan anvise ældre, personer med handicap, der har særligt behov for sådanne boliger

Dato: 7. november 2019

Sags ID: SAG-2019-05838
Dok. ID: 2832244

E-mail: RIL@kl.dk
Direkte: 3370 3238

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 1 af 8

samt personer med betydelig og varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne til almene plejeboliger.

Målgruppe for almene plejeboliger målrettet unge mellem 18 og 35 år, lov om almene boliger, § 5, stk. 6

Af vejledningens punkt 42 fremgår følgende: "Almene plejeboliger efter almenboliglovens § 6, stk. 5, er boliger målrettet unge mellem 18 og 35 år". KL antager, at det er en fejl, da den rette bestemmelse er § 5, stk. 6. KL foreslår, at det rettes.

Af vejledningens punkt 43 fremgår følgende: "Målgruppen for boligerne er unge mellem 18 og 35 år med betydelige og varige psykiske eller fysiske funktionsnedsættelser, der har behov for omfattende støtte, pleje og omsorg i hverdagen, og som kan indgå i aktivt fællesskab med andre unge. Det er således ikke kun et alderskriterie, der skal opfyldes i forhold til målgruppen, det er også et krav, at de unge har behov for en omfattende pleje og omsorg i hverdagen".

En tilsvarende formulering genfindes i punkt 44, femte afsnit.

KL mener, at formuleringerne i punkt 43-44 er en betydelig indskrænkning af målgruppen for almene plejeboliger målrettet unge, og at denne indskrænkning ikke er i overensstemmelse med lovforslaget, som ligger til grund for udkastet til vejledningen.

Af bemærkningerne til lovforslaget om muligheden for målretning af botilbud til unge fremgår det, at målgruppen er unge under 35 år med nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne.

KL foreslår derfor, at formuleringen af punkt 43 ændres, således at den afspejler beskrivelsen af målgruppen i bemærkningerne til loven.

Vejledningens punkt 44 indledes med sætningen "Botilbud målrettet unge adskiller sig imidlertid fra øvrige tilbud efter denne bestemmelse ved, at boligerne er forbeholdt unge mellem 18 og 35 år".

Det er uklart, hvad "denne bestemmelse", som der henvises til, er. Derfor foreslår KL, at det præciseres i vejledningen, hvilken bestemmelse, der er tale om.

Visitation til almene plejeboliger målrettet unge mellem 18 og 35 år, lov om almene boliger, lov om almene boliger, § 5, stk. 6.

I vejledningens punkt 46 beskrives en række detaljerede krav til kommunens sagsbehandling, som kommunens ifølge vejledningen skal følge, når kommunen skal vurdere, om en person skal visiteres til en almen plejebolig målrettet unge mellem 18 og 35 år.

KL mener ikke, at de detaljerede krav til visitationen i punkt 46 er i overensstemmelse med lovforslaget, som ligger til grund for udkastet til vejledning. Der er ikke i loven eller i lovbemærkningerne beskrevet krav, som kommunen skal følge i visitationen.

Dato: 7. november 2019

Sags ID: SAG-2019-05838
Dok. ID: 2832244

E-mail: RIL@kl.dk
Direkte: 3370 3238

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 2 af 8

KL foreslår, at beskrivelsen af de detaljerede krav til visitationen i punkt 46 fjernes. Hvis det besluttet at bevare kravene, bør det alene fremgå, at kommunen *kan* vælge at lægge vægt på de omtalte forhold.

Af punkt 46, fjerde afsnit, tredje sætning fremgår følgende: "Kommunalbestyrelsen bør desuden søge at undgå at anvise en borger til en ungebolig, hvis det må ventes at være betænkeligt i forhold til, at kommunen skal kunne drage omsorg for, at borgeren fraflytter boligen, inden vedkommende fylder 35 år".

KL mener ikke, at det vil være muligt for kommunen at kunne vurdere dette på et kvalificeret grundlag, når en ung person visiteres ind i et botilbud, fx når den unge er 18 år. Det vil derfor i praksis oftest være umuligt for kommunen at følge denne anvisning. KL foreslår derfor, at sætningen slettes.

Af punkt 46, femte afsnit fremgår følgende: "Når kommunen har truffet beslutning om, at den pågældende borger har behov for boligen, skal kommunen anvise den borger, der har størst behov for boligen, hvor ovenstående kriterier lægges til grund".

KL mener ikke, at det vil være muligt for kommunen at følge denne procedure i alle tilfælde. Det må anses for sjældent, at kommunen vil træffe beslutning om, at flere unge samtidig vil have behov for en bolig målrettet unge. Det må forventes, at det i mange tilfælde ikke vil være muligt at anvise den borger, der har størst behov for boligen, fordi der kun vil være én person ad gangen, som kommunen vil have vurderet, har behovet.

KL foreslår derfor, at punkt 46, sjette afsnit omformuleres eller slettes. Hvis det besluttet at bevare afsnittet, bør det præciseres, at den foreslåede procedure kun skal følges i tilfælde, hvor mere end én ung person er vurderet til at have behov for en bolig målrettet unge.

Udlejning og fraflytning af almene plejeboliger målrettet unge, lov om almene boliger, § 85, stk. 4

Vejledningens punkt 47 beskriver regelsættet for udlejning og fraflytning af almene plejeboliger målrettet unge.

Af vejledningens punkt 144 er det tydeligt beskrevet, at en borgers ophold på et botilbud målrettet unge efter servicelovens § 108 a ophører automatisk, når vedkommende fylder 35 år.

KL anbefaler, at teksten fra hele punkt 144 kopieres og også gengives under punkt 47, således at det tydeligt fremgår af vejledningen, at en borgers ophold i en almen plejebolig målrettet unge ophører automatisk, når vedkommende fylder 35 år.

Vejledningens punkt 48 beskriver den proces, der skal ske, når en borger skal fraflytte en bolig målrettet unge og flytte til et andet tilbud. Af punkt 48, femte afsnit fremgår det, at kommunen skal tage med i betragtningen, om andre i tilbuddet måske ønsker at flytte sammen med lejeren til det nye tilbud.

Dato: 7. november 2019

Sags ID: SAG-2019-05838
Dok. ID: 2832244

E-mail: RIL@kl.dk
Direkte: 3370 3238

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 3 af 8

Det er et meget detaljeret krav at stille til kommunen, at de skal tage dette med i betragtning. Dertil kommer, at kommunen ikke nødvendigvis er vidende om eller har mulighed for lovligt at opnå viden om, hvor andre beboere påtænker at flytte hen. Dette vil særligt gøre sig gældende i tilfælde, hvor beboerne har forskellige handlekommuner.

Varighed af midlertidigt ophold, jf. servicelovens § 107

Vejledningens punkt 114 beskriver, hvor længe en borger kan have behov for ophold i et midlertidigt botilbud jf. servicelovens § 107, samt hvornår udvisitering kan finde sted.

Af punkt 114, andet afsnit beskrives det, at udvisitering vil kunne ske, når borgeren ikke længere har behov for botilbuddet, og at dette fx kan skyldes, at der har været et særligt pædagogisk eller fysisk/optræningsmæssigt sigte med borgerens ophold i botilbuddet, og dette formål er indfriet.

Vejledningen beskriver ikke, hvordan kommunen skal forholde sig, hvis formålet med opholdet er indfriet, og kommunen vurderer at borgeren kan klare sig i en ordinær bolig, eventuelt med socialpædagogisk eller anden støtte og borgeren ikke har en oprindelig bolig at vende tilbage til.

KL foreslår, at det beskrives, hvilke hensyn, kommunen kan lægge vægt på i den forbindelse, herunder hvordan flytningen kan og skal tilrettelægges, særligt i tilfælde, hvor en beboer modsætter sig flytningen.

Visitation til længerevarende botilbud, jf. servicelovens § 108

Vejledningens punkt 119 beskriver krav til visitation til længerevarende botilbud, jf. servicelovens § 108.

Af punkt 119, tredje afsnit fremgår det, at servicelovens § 129, 129 a og den kommende 136 f vil gøre sig gældende for borgere med betydelig og varigt nedsat psykisk funktionsevne, som modsætter sig flytning eller mangler evnen til at give informeret samtykke hertil, også i tilfælde hvor en flytning sker som konsekvens af en generel beslutning om nedlæggelse eller reorganisering af botilbuddet.

KL mener ikke, at dette er i overensstemmelse med gældende ret og ej heller med lovforslaget, som ligger til grund for udkastet til vejledning, og de ændringer af magtanvendelsesreglerne, som lovforslaget bl.a. indeholder.

Tværtimod er følgende præciseret i afsnittet om gældende ret i lovbetænkningerne til lovforslag nr. 156, fremsat i Folketinget den 6. februar 2019 (forslag til lov om ændring af lov om social service, lov om almene boliger m.v., lov om leje af almene boliger og forskellige andre love):

”Beboere i længerevarende botilbud, der fortsat har behov for et botilbud, kan således kun revisiteres fra botilbuddet uden samtykke, hvis borgers fraflytning er en nødvendig konsekvens af, at botilbuddet nedlægges eller reorganiseres, *eller* betingelserne i servicelovens §§ 129 eller 129 a om flytning uden samtykke er opfyldt” (KL’s fremhævning).

Dato: 7. november 2019

Sags ID: SAG-2019-05838
Dok. ID: 2832244

E-mail: RIL@kl.dk
Direkte: 3370 3238

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 4 af 8

KL antager, at formuleringen i punkt 119, tredje afsnit er en fejl, og KL foreslår, at vejledningen rettes, så det fremgår, at kriterierne i servicelovens § 129, 129 a og den kommende 136 f *ikke* skal følges, i tilfælde hvor en flytning sker som konsekvens af en generel beslutning om nedlæggelse eller reorganisering af botilbuddet.

Når en kommunalbestyrelse træffer en generel beslutning om nedlæggelse eller reorganisering af et botilbud vil kriterierne i servicelovens gældende §§ 129 og 129 a samt den kommende § 136 f ikke i alle tilfælde være opfyldt, hvorfor det kan blive umuligt for kommunen at gennemføre nedlæggelse eller omorganisering af tilbuddet, hvis en eller flere beboere modsætter sig flytningen eller mangler evnen til at give informeret samtykke.

Visitation til længerevarende botilbud målrettet unge, jf. servicelovens § 108 a.

Vejledningens punkt 140 beskriver krav til kommunens visitation til længerevarende botilbud målrettet unge, jf. servicelovens § 108 a.

Af punkt 140, andet afsnit fremgår det, at kommunen skal sikre sig, at borgeren på botilbuddet vil have adgang til den nødvendige hjælp og støtte efter serviceloven, som vedkommende har behov for pga. funktionsnedsættelsen, og at botilbuddet i det hele taget er indrettet og drives på en måde, så det er egnet til at tilgodese den enkelte borgers behov. Derudover skal kommunen forholde sig til tilbuddets fysiske indretning og kompetenceprofilen blandt det tilknyttede personale.

KL mener ikke, at de detaljerede krav til visitationen i punkt 140 er i overensstemmelse med lovforslaget, som ligger til grund for ændringerne af lov om social service og vejledningen. Der er ikke i loven eller i lovbemærkningerne beskrevet krav, som kommunen skal følge i visitationen. Der er ej heller i udkastet til vejledning, punkt 119 om visitation til botilbud jf. servicelovens § 108 beskrevet lignende detaljerede krav.

KL foreslår, at de detaljerede krav til visitationen i punkt 140 fjernes. Hvis det besluttet at bevare kravene, bør det alene fremgå, at kommunen *kan* vælge at lægge vægt på de omtalte forhold.

Af punkt 140, fjerde afsnit fremgår det, at kommunen bør søge at undgå at visitere en borger til et botilbud målrettet unge, hvis det må ventes at være betænkeligt i forhold til at drage omsorg for borgeren, at borgeren skal flytte igen, inden vedkommende fylder 35 år.

KL mener ikke, at det vil være muligt for kommunen at kunne vurdere dette på et kvalificeret grundlag, når en ung person visiteres ind i et botilbud, fx når den unge er 18 år. Det vil derfor i praksis oftest være umuligt for kommunen at følge denne anvisning. KL foreslår derfor, at sætningen slettes.

Kommunalbestyrelsens forpligtelser ved borgerens fraflytning mv., jf. servicelovens § 108 a, stk. 4.

Dato: 7. november 2019

Sags ID: SAG-2019-05838
Dok. ID: 2832244

E-mail: RIL@kl.dk
Direkte: 3370 3238

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 5 af 8

Vejledningens punkt 141 beskriver en række detaljerede forpligtelser, som kommunen *skal* iagttage, når kommunen træffer afgørelse om visitation til et andet tilbud, når en person fylder 35 år.

KL mener ikke, at de detaljerede krav til visitationen i punkt 141 er i overensstemmelse med lovforslaget, som ligger til grund for udkastet til vejledning. Der er ikke i loven eller i lovbemærkningerne beskrevet detaljerede krav til, hvordan visitationen skal foregå, udover at kommunens vurdering af, hvorvidt en ny bolig modsvarer personens behov, skal baseres på en udredning af personens behov gennemført ved hjælp af voksenudredningsmetoden eller en lignende metode.

KL foreslår, at de detaljerede krav til visitationen i punkt 141 fjernes. Hvis det besluttet at bevare kravene, bør det alene fremgå, at kommunen *kan* vælge at lægge vægt på de omtalte forhold.

Dækning af flytteomkostninger, jf. servicelovens § 108 a, stk. 5.

Vejledningens punkt 143 beskriver regelsættet for kommunens dækning af borgerens rimelige udgifter ved flytning fra et botilbud målrettet unge til en anden bolig.

KL foreslår, at det under punkt 143 tilføjes en formulering svarende til vejledningens punkt 49, hvoraf det fremgår, at kommunen har ret til at fastsætte et loft for udgiftsrammen, således at denne dækker rimelige og vanlige udgifter til flytning.

Betaling for og forhold for børn på kvindekrisecentre, jf. servicelovens § 109.

Vejledningens punkt 158 beskriver reglerne for borgerens egenbetaling ved ophold på kvindekrisecentre, herunder betaling for eventuelt medfølgende børn. Vejledningens punkt 160 omhandler endvidere de regler der gælder for eventuelt medfølgende børn.

Af bekendtgørelse om finansiering af visse ydelser og tilbud efter lov om social service samt betaling for unges ophold i Kriminalforsorgens institutioner (takstbekendtgørelsen), nr. 1017 af 19. august 2017 fremgår ikke særskilte krav til beregning af takster for betaling for en borgers ophold på kvindekrisecentre.

KL foreslår, at det præciseres i vejledningen, om der gælder særlige krav til kvindekrisecentrenes fysiske indretning og tilbud til eventuelt medfølgende børn, og herunder om børnene har ret til eget værelse under opholdet. Herunder foreslår KL, at det i vejledningen præciseres, hvis der ikke er krav om, at kommunen skal betale ekstra for, at eventuelt medfølgende børn kan få eget værelse under opholdet.

Frit valg af botilbud, jf. servicelovens § 108, stk. 2 og lov om almene boliger, § 58 a

Vejledningens punkt 259 beskriver borgernes ret til frit valg mellem et botilbud til længerevarende ophold efter servicelovens § 108, og en almen plejebolig efter lov om almene boliger, § 105.

Dato: 7. november 2019

Sags ID: SAG-2019-05838
Dok. ID: 2832244

E-mail: RIL@kl.dk
Direkte: 3370 3238

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 6 af 8

Af punkt 259, tredje afsnit fremgår følgende: "En borger, der er visiteret til et botilbud målrettet unge efter servicelovens § 108 a, vil kunne benytte sit frie valg af botilbud til at vælge et andet botilbud, der er målrettet unge efter § 108 a".

KL antager, at dette er en fejl, da det ikke fremgår af den kommende § 108 a i serviceloven, at der er frit valg mellem botilbud målrettet unge, jf. servicelovens § 108 a. KL foreslår derfor, at sætningen slettes.

Opsigelse, jf. servicelovens § 108

Vejledningens punkt 283 beskriver reglerne for opsigelse og flytning af borgere, der bor i botilbud til længerevarende ophold, jf. servicelovens § 108.

Af opremsningen af gældende forudsætninger for flytning under punkt 283 fremgår det, at reglerne i servicelovens §§ 129, 129 a eller kommende 136 f skal iagttages for borgere med betydelig og varigt nedsat psykisk funktionsevne, når borgerens fraflytning er en nødvendig konsekvens af, at borgerens botilbud nedlægges eller reorganiseres.

KL mener ikke, at dette er i overensstemmelse med gældende ret og ej heller med lovforslaget, som ligger til grund for udkastet til vejledning, og de ændringer af magtanvendelsesreglerne, som lovforslaget bl.a. indeholder.

Tværtimod er følgende præciseret i afsnittet om gældende ret i lovbetænkningerne til lovforslag nr. 156, fremsat i Folketinget den 6. februar 2019 (forslag til lov om ændring af lov om social service, lov om almene boliger m.v., lov om leje af almene boliger og forskellige andre love):

"Beboere i længerevarende botilbud, der fortsat har behov for et botilbud, kan således kun revisiteres fra botilbuddet uden samtykke, hvis borgers fraflytning er en nødvendig konsekvens af, at botilbuddet nedlægges eller reorganiseres, *eller* betingelserne i servicelovens §§ 129 eller 129 a om flytning uden samtykke er opfyldt" (KL's fremhævning).

KL antager, at formuleringen i opremsningen under punkt 283 er en fejl, og KL foreslår, at vejledningen rettes, så det fremgår, at kriterierne i servicelovens § 129, 129 a og den kommende 136 f ikke skal følges, i tilfælde hvor en flytning sker som konsekvens af en generel beslutning om nedlæggelse eller reorganisering af botilbuddet.

Når en kommunalbestyrelse træffer en generel beslutning om nedlæggelse eller reorganisering af et botilbud vil kriterierne i servicelovens gældende §§ 129 og 129 a samt den kommende § 136 f ikke i alle tilfælde være opfyldt, hvorfor det kan blive umuligt for kommunen at gennemføre nedlæggelse eller omorganisering af tilbuddet, hvis en eller flere beboere modsætter sig flytningen eller mangler evnen til at give informeret samtykke.

I opremsningen under punkt 283 fremgår det ikke, om beboere i længerevarende botilbud efter servicelovens § 108 kan udvisiteres og flyttes fra deres bolig på botilbuddet, hvis de ikke længere opfylder kravene til at

Dato: 7. november 2019

Sags ID: SAG-2019-05838
Dok. ID: 2832244

E-mail: RIL@kl.dk
Direkte: 3370 3238

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 7 af 8

opholde sig i boligen, fordi de ikke længere har betydelig og varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne, ikke længere har behov for omfattende hjælp til almindelige, daglige funktioner eller pleje, omsorg eller behandling, og kan få dækket deres aktuelle behov for støtte på anden vis, fx ved socialpædagogisk eller anden støtte i en ordinær bolig.

KL foreslår, at det præciseres i vejledningen, om beboere i længerevarende botilbud efter servicelovens § 108 kan flyttes i disse tilfælde, samt hvilke hensyn, kommunen kan lægge vægt på i den forbindelse, herunder hvordan flytningen kan og skal tilrettelægges, særligt i tilfælde, hvor en beboer modsætter sig flytningen.

Med venlig hilsen

Janet Samuel

Dato: 7. november 2019
Sags ID: SAG-2019-05838
Dok. ID: 2832244

E-mail: RIL@kl.dk
Direkte: 3370 3238

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 8 af 8

Social og Indenrigsministeriet
Holmens Kanal 22
1060 København K

Att.: Helle Fich Pedersen

Høring over udkast til vejledning om botilbud mv. til voksne

Psykiatrifonden
Hejrevej 43
2400 København NV

3929 3909
pf@psykiatrifonden.dk

CVR 1917 4883
Bank 3001 7950741613

psykiatrifonden.dk

Psykiatrifonden takker for muligheden for at kommentere udkastet.

Botilbuddene og reglerne er af overordentlig stor betydning for de mest syge af de mennesker, som har psykisk sygdom.

Vi skal ikke undlade at anføre, at det er Fondens opfattelse, at der desværre er for få botilbud af høj kvalitet til denne gruppe, om end det ikke er umiddelbart relevant i relation til denne vejledning,

Så vidt vi kan vurdere så vil de nye regler betyde en forbedring af tilbuddene.

De venligste hilsner

Per Vendsborg
Overlæge
Psykiatrifonden